

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 236/2012

(2012. gada 14. marts)

par īso pārdošanu un dažiem kredītriska mijmaiņas darījumu aspektiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

Dalībvalstu pieņemtie pasākumi atšķirās, jo Savienībā nav īpaša kopēja tiesiskā regulējuma attiecībā uz īso pārdošanu.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Finanšu krīzes augstākajā punktā 2008. gada septembrī vairāku dalībvalstu un trešo valstu, piemēram, Amerikas Savienoto Valstu un Japānas, kompetentās iestādes pieņēma ārkārtas pasākumus, lai ierobežotu vai aizliegtu dažu vai visu vērtspapīru izmantošanu īsajā pārdošanā. Šādu rīcību noteica bažas, ka, pastāvot ievērojamai finanšu nestabilitātei, īsā pārdošana var pastiprināt akciju, īpaši finanšu iestāžu akciju, cenu lejupvērsto spirāli, tādējādi apdraudot to dzīvotspēju un radot sistēmiskus riskus.

- (2) Lai nodrošinātu iekšējā tirgus pienācīgu darbību un uzlabotu tā darbības apstākļus, īpaši attiecībā uz finanšu tirgiem, un lai nodrošinātu patērētāju un ieguldītāju augsta līmeņa aizsardzību, ir lietderīgi noteikt kopēju tiesisku regulējumu attiecībā uz prasībām un pilnvarām saistībā ar īso pārdošanu un kredītriska mijmaiņas darījumiem un nodrošināt labāku koordināciju un konsekventi starp dalībvalstīm gadījumos, kad jāveic pasākumi ārkārtas apstākļos. Jāharmonizē noteikumi par īso pārdošanu un dažiem kredītriska mijmaiņas darījumu aspektiem, lai novērstu iekšējā tirgus pienācīgas darbības šķēršļu rašanos, jo pretējā gadījumā pastāv iespēja, ka dalībvalstis turpinās veikt atšķirīgus pasākumus.

- (3) Lai nodrošinātu to, ka visā Savienībā tiek vienādi piemēroti noteikumi, kas privātpersonām tiešā veidā uzliek pienākumu sniegt informāciju un publiskot neto īsās pozīcijas saistībā ar dažiem instrumentiem un attiecībā uz nesegtu īso pārdošanu, minētos noteikumus ir lietderīgi un nepieciešami paredzēt regulas tiesību akta formā. Regula arī ir nepieciešama, lai Eiropas Uzraudzības iestādei (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei) (EVTI), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1095/2010 ⁽⁴⁾, tiktu piešķirtas pilnvaras koordinēt kompetento iestāžu veiktos pasākumus vai pašai veikt pasākumus.

- (4) Šīs regulas darbības jomai vajadzētu būt iespējami plašai, lai nodrošinātu, ka ārkārtas apstākļos tiek izmantots preventīvs tiesiskais regulējums. Minētajā regulējumā būtu jāiekļauj visi finanšu instrumenti, bet tam būtu jānodrošina samērīga reakcija uz riskiem, kādus var radīt dažādu instrumentu īsā pārdošana. Tādējādi tikai ārkārtas apstākļos minētajām kompetentajām iestādēm

⁽¹⁾ OV C 91, 23.3.2011., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 84, 17.3.2011., 34. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2011. gada 15. novembra nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2012. gada 21. februāra lēmums.

⁽⁴⁾ OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.

un EVTI vajadzētu būt tiesīgām veikt pasākumus attiecībā uz visiem finanšu instrumentu veidiem, un šādi pasākumi pārsniegtu pastāvīgos pasākumus, kurus piemēro tikai īpašiem instrumentu veidiem, pastāvot skaidri noteiktiem riskiem, kuri ir jānovērš.

- (5) Lai izbeigtu patlaban pastāvošo sadrumstaloto situāciju, kad dažas dalībvalstis veikušas atšķirīgus pasākumus, un ierobežotu iespēju kompetentajām iestādēm veikt atšķirīgus pasākumus, ir svarīgi saskaņoti novērst potenciālos riskus, ko rada īsā pārdošana un kredītriska mijmaiņas darījumi. Nosakāmajām prasībām konstatētie riski būtu jānovērš, nevajadzīgi nenovirzoties no ieguvuma, ko īsā pārdošana sniedz tirgus kvalitātei un efektivitātei. Lai gan dažos gadījumos īsā pārdošana varētu radīt negatīvu ietekmi, normālos tirgus apstākļos tai ir svarīga nozīme, nodrošinot finanšu tirgu pienācīgu darbību, īpaši saistībā ar tirgus likviditāti un efektīvu cenu veidošanos.
- (6) Atsaucēm šajā regulā uz fiziskām un juridiskām personām būtu jāaptver reģistrētas uzņēmumu apvienības, kam nav juridiskas personas statusa.
- (7) Pastiprināta pārredzamība saistībā ar nozīmīgām īpašu finanšu instrumentu neto īsajām pozīcijām varētu dot labumu gan regulatoram, gan tirgus dalībniekiem. Attiecībā uz akcijām, kuras atļauts tirgot tirdzniecības vietā Savienībā, būtu jāievieš divu līmeņu modelis, kas atbilstīgā līmenī nodrošina labāku pārredzamību attiecībā uz nozīmīgām akciju neto īsajām pozīcijām. Pastāvot zemākam sliekšnim, par pozīciju būtu privāti jāinformē attiecīgie regulatori, dodot tiem iespēju pārraudzīt īso pārdošanu un vajadzības gadījumā izmeklēt tādu īso pārdošanu, kas varētu radīt sistēmiskus riskus, varētu tikt ļaunprātīgi izmantota vai radīt nekārtības tirgū; pastāvot augstākam sliekšnim, informācija par pozīcijām būtu jāpublisko tirgū, tādējādi sniedzot citiem tirgus dalībniekiem noderīgu informāciju par nozīmīgām atsevišķām akciju īsajām pozīcijām.
- (8) Būtu jāievieš prasība paziņot regulatoriem par nozīmīgām neto īsajām pozīcijām saistībā ar valsts parāda vērtspapīriem Savienībā, kas šāda paziņošana sniegtu svarīgu informāciju, kas palīdzētu regulatoriem pārraudzīt, vai šādas pozīcijas reāli rada sistēmiskus riskus un vai tās netiek izmantotas ļaunprātīgi. Šādai prasībai būtu jāparedz tikai privāta regulatoru informēšana, jo informācijas publiskošana tirgū par šādiem instrumentiem varētu negatīvi ietekmēt valsts parāda vērtspapīru tirgus gadījumos, kad to likviditāte jau ir iedragāta.
- (9) Informēšanas prasības attiecībā uz valsts parāda vērtspapīriem būtu jāpiemēro parāda instrumentiem, ko emitējusi dalībvalsts un Savienība, tostarp Eiropas Investīciju banka, dalībvalsts valdības departaments, aģentūra, īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības vai divu vai vairāku dalībvalstu izveidotas starptautiskas finanšu iestādes, kas emitē parāda vērtspapīrus vienas vai vairāku dalībvalstu vārdā, piemēram, Eiropas Finanšu stabilitātes instruments vai paredzētais Eiropas Stabilizācijas mehānisms. Federālas dalībvalsts gadījumā informēšanas prasības būtu jāpiemēro arī attiecībā uz parāda instrumentiem, kurus emitējis kāds federācijas loceklis. Tomēr tās nebūtu jāpiemēro attiecībā uz citām reģionālām vai vietējām struktūrām vai valsts struktūrām pielīdzināmām struktūrām dalībvalstī, kas emitē parāda instrumentus. Savienības emitēto parāda instrumentu mērķis ir sniegt atbalstu dalībvalstīm maksājumu bilances vai finanšu stabilitātes jomā vai sniegt makrofinansālu palīdzību trešām valstīm.
- (10) Lai nodrošinātu aptverošu un efektīvu pārredzamību, ir svarīgi, lai informēšanas prasības attiektos ne tikai uz īsajām pozīcijām, kas izveidotas, veicot akciju vai valsts parāda vērtspapīru tirdzniecību tirdzniecības vietās, bet arī uz īsajām pozīcijām, kas izveidotas, veicot tirdzniecību ārpus tirdzniecības vietām, un neto īsajām pozīcijām, kas izveidotas, izmantojot atvasinātus finanšu instrumentus, piemēram, iespēju līgumus, nākotnes līgumus, ar indeksiem saistītus instrumentus, līgumus par starpībām un izsoļu starpībām saistībā ar akcijām vai valsts parāda vērtspapīriem.
- (11) Lai pārredzamības režīms būtu lietderīgs regulatoriem un tirgiem, tam būtu jāsniedz pilnīga un precīza informācija par fiziskas vai juridiskas personas pozīcijām. Informācijā, ko sniedz regulatoram vai tirgum, jo īpaši būtu jāņem vērā gan īsās, gan garās pozīcijas, lai tiktu sniegta vērtīga informācija par fiziskas vai juridiskas personas neto īso pozīciju akcijās, valsts parāda vērtspapīros un kredītriska mijmaiņas darījumos.
- (12) Aprēķinot īsās vai garās pozīcijas, būtu jāņem vērā visu veidu ekonomiskās intereses, kādas fiziskai vai juridiskai personai ir saistībā ar sabiedrības emitēto akciju kapitālu vai dalībvalsts vai Savienības emitētajiem valsts parāda vērtspapīriem. Konkrēti aprēķinā būtu jāņem vērā šāda ekonomiska interese, kas iegūta tieši vai netieši, izmantojot tādas atvasinātus finanšu instrumentus kā iespēju līgumi, nākotnes līgumi, līgumi par starpībām un izsoļu starpībām saistībā ar akcijām vai valsts parāda vērtspapīriem, kā arī indeksi, vērtspapīru grozi un biržā tirgoti fondi. Attiecībā uz pozīcijām, kas saistītas ar valsts parāda vērtspapīriem, būtu jāņem vērā arī kredītriska mijmaiņas darījumi saistībā ar valsts parāda vērtspapīru emitentiem.

- (13) Papildus pārredzamības režīmam, kas paredzēts šajā regulā, Komisijai saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/39/EK (2004. gada 21. aprīlis), kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem⁽¹⁾, pārskatīšanu būtu jāapsver, vai tas, ka ieguldījumu sabiedrības savu veikto darījumu atskaitēs kompetentajām iestādēm iekļautu informāciju par īso pārdošanu, sniegtu lietderīgu papildu informāciju, kas palīdzētu kompetentajām iestādēm pārraudzīt īsās pārdošanas apjomu.
- (14) Kredītriska mijmaiņas līguma pirkšana, neveidojot garo pozīciju to pamatā esošajos valsts parāda vērtspapīros vai jebkādos aktīvos, aktīvu portfeļos, finanšu saistībās vai finanšu līgumos, kuru vērtība ir saistīta ar valsts parāda vērtspapīra vērtību, no ekonomikas viedokļa var būt līdzvērtīga īsās pozīcijas veidošanai tās pamatā esošajā parāda instrumentā. Tādēļ, aprēķinot neto īso pozīciju saistībā ar valsts parāda vērtspapīriem, būtu jāiekļauj kredītriska mijmaiņas darījumi saistībā ar valsts parāda vērtspapīru emitenta saistībām. Pozīcija saistībā ar kredītriska mijmaiņas darījumiem būtu jāņem vērā gan tādēļ, lai noteiktu, vai fiziskai vai juridiskai personai ir nozīmīga neto īsā pozīcija saistībā ar valsts parāda vērtspapīriem, par kuru jāinformē kompetentā iestāde, gan tādēļ, lai – ja kompetentā iestāde aptur ierobežojumus kredītriska mijmaiņas darījumiem ar nesegtu pozīciju – noteiktu tādu nozīmīgu nesegtu pozīciju kredītriska mijmaiņas darījumos saistībā ar valsts parāda vērtspapīru emitentu, par ko jāinformē kompetentā iestāde.
- (15) Lai nodrošinātu pozīciju nepārtrauktu pārraudzību, pārredzamības režīmā būtu jāiekļauj arī informēšana vai informācijas publiskošana, ja neto īsās pozīcijas pārmaiņu rezultātā noteikts sliekšnis tiek pārsniegts vai netiek sasniegts.
- (16) Efektivitātes nolūkā ir svarīgi piemērot pārredzamības režīmu neatkarīgi no fiziskās vai juridiskās personas atrašanās vietas, tostarp trešā valstī, ja minētajai personai ir nozīmīga neto īsā pozīcija sabiedrībā, kuras akcijas ir atļauts tirgot tirdzniecības vietā Savienībā, vai neto īsā pozīcija dalībvalsts vai Savienības emitētos valsts parāda vērtspapīros.
- (17) Īsās pārdošanas definīcijā nebūtu jāietver pārdošanas ar atpirkšanu līgums starp divām pusēm, kur viena puse pārdod otrai pusei vērtspapīru par noteiktu cenu, apņemoties atpirkt to vēlākā datumā par citu noteiktu cenu, vai atvasinātu finanšu instrumentu līgums, ja ir vienošanās pārdot vērtspapīrus par noteiktu cenu kādā noteiktā datumā. Definīcijā nebūtu jāiekļauj vērtspapīru pārvedums atbilstīgi vērtspapīru aizdevuma līgumam.
- (18) Dažreiz uzskata, ka akciju un valsts parāda vērtspapīru nesepta īsā pārdošana palielina potenciālo norēķinu neizpildes un svārstīguma risku. Šādu risku samazināšanai ir lietderīgi noteikt samērīgus neseptas īsās pārdošanas ierobežojumus. Nosakot sīkākus ierobežojumus, būtu jāņem vērā patlaban segtai īsajai pārdošanai piemērotos dažādos noteikumus. Tie ietver atsevišķu pārdošanas ar atpirkšanu līgumu, ar kuru persona, kas pārdod vērtspapīra īso pozīciju, noteiktajā laikā atpērk līdzvērtīgu vērtspapīru, lai veiktu norēķinu par īsās pārdošanas darījumu, un ietver vienošanos par nodrošinājumu, ja nodrošinājuma ņēmējs var izmantot vērtspapīru, lai veiktu norēķinu par īsās pārdošanas darījumu. Vēl citi piemēri: sabiedrību tiesību emisijas (piedāvājumi) esošajiem akcionāriem, kredītēšanas kopfondi (*lending pools*) un pārdošanas ar atpirkšanu līguma darījumi, ko nodrošina, piemēram, tirdzniecības vietas, klīringa sistēmas vai centrālās bankas.
- (19) Saistībā ar akciju nesegtu īso pārdošanu fiziskai vai juridiskai personai ir jāvienojas ar trešo personu, un saskaņā ar šo vienošanos minētā trešā persona ir apstiprinājusi, ka akcijas ir rezervētas, kas nozīmē, ka trešā persona apstiprina, ka tā uzskata, ka norēķinu izpildes termiņā tā var nodrošināt akciju pieejamību norēķina veikšanai. Lai sniegtu šo apstiprinājumu, attiecībā uz trešām personām ir jāveic pasākumi, lai fiziskai vai juridiskai personai būtu pamatotas cerības, ka norēķins var tikt veikts tā izpildes termiņā. Šādi pasākumi var būt, piemēram, ja trešā persona piešķir akcijas aizdošanai vai iegādei, lai norēķins var tikt veikts tā izpildes termiņā. Attiecībā uz īso pārdošanu, kas jāsedz ar akciju pirkšanu tajā pašā dienā, tas iekļauj trešās personas apstiprinājumu, ka tā akcijas uzskata par tādām, kuras ir viegli aizņemties vai iegādāties. Nosakot pasākumus, kas nepieciešami, lai būtu pamatotas cerības, ka norēķins var tikt veikts tā izpildes termiņā, EVTI būtu jāņem vērā akciju likviditāte, it īpaši to apgrozījums un tas, cik viegli ir tās nopirkt, pārdot un aizņemties ar minimālu ietekmi uz tirgu.
- (20) Saistībā ar valsts parāda vērtspapīru nesegtu īso pārdošanu to, ka īso pārdošanu segs ar valsts parāda vērtspapīru iegādi tajā pašā dienā, var uzskatīt par piemēru, kas sniedz pamatotas cerības, ka norēķins tiks veikts tā izpildes termiņā.
- (21) Valsts kredītriska mijmaiņas darījumi būtu jābalsta uz apdrošināmu interešu principa, vienlaikus atzīstot, ka attiecībā uz valsts emitentu var būt arī citas intereses, ne tikai obligāciju īpašums. Šādas intereses ir valsts emitenta saistību neizpildes riska ierobežošana, ja fiziskai

(¹) OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.

vai juridiskai personai ir garā pozīcija saistībā ar attiecīgā emitenta valsts parāda vērtspapīriem, vai valsts parāda vērtspapīru vērtības samazināšanās ierobežošana, ja fiziskai vai juridiskai personai ir aktīvi vai uz to attiecas pasīvi, kas attiecas uz attiecīgās dalībvalsts publiskā vai privātā sektora struktūrvienībām, kuru vērtība ir saistīta ar valsts parāda vērtspapīru vērtību. Šādos aktīvos būtu jāiekļauj finanšu līgumi, aktīvu portfeli vai finanšu saistības, kā arī procentu likme vai valūtas mijmaiņas darījumi, attiecībā uz kuriem valsts kredītriska mijmaiņas darījumus izmanto kā darījumu partnera riska pārvaldības rīku, lai ierobežotu finanšu un ārējās tirdzniecības līgumu risku. Neviena pozīcija vai pozīciju portfelis, ko izmanto, lai ierobežotu valsts parāda vērtspapīru risku, nebūtu jāuzskata par nesegtu pozīciju valsts kredītriska mijmaiņas darījumos. Tas ietver jebkādu centrālo, reģionālo vai vietējo pārvaldes iestāžu, valsts sektora iestāžu risku vai jebkādu risku, kura segšanu garantē kāda no minētajām iestādēm. Turklāt būtu arī jāiekļauj attiecīgo dalībvalstī reģistrētu privātā sektora uzņēmumu risks. Šajā kontekstā būtu jāapsver visi riski, tostarp aizdevumi, darījumu partneru kredītrisks (tostarp potenciālais risks gadījumā, kad šādam riskam tiek piemērotas statūtiskā prasības), debitoru parādi un garantijas. Tas arī iekļauj jebkuras no minētajām iestādēm netiešu risku, ko izraisījis *inter alia* ietekme no indeksiem, fondiem vai īpašam nolūkam dibinātām sabiedrībām.

- (22) Tā kā iesaistīšanās valsts kredītriska mijmaiņas darījumos, kuru pamatā nav valsts parāda vērtspapīra vērtības samazināšanās riska, varētu negatīvi ietekmēt valsts parāda vērtspapīru tirgus stabilitāti, fiziskām vai juridiskām personām būtu jāaizliedz iesaistīties šādās kredītriska mijmaiņas darījumu nesegtas pozīcijās. Tomēr, parādoties pirmajām pazīmēm, ka valsts parāda vērtspapīru tirgus nedarbojas pienācīgi, kompetentajai iestādei vajadzētu būt iespējai uz laiku apturēt šādu ierobežojumu. Šāda apturēšana būtu jāpamato ar kompetentās iestādes pārliecību, kuras pamatā ir šajā regulā noteiktu rādītāju analīzes rezultātā gūti objektīvi iemesli. Tāpat kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai izmantot papildu rādītājus.
- (23) Tāpat ir lietderīgi iekļaut prasības par centrālajiem darījuma partneriem saistībā ar iepirkšanas procedūrām un sodanaudām par neveiktiem norēķiniem par darījumiem ar akcijām. Iepirkšanas procedūrās un prasībās attiecībā uz kavētiem norēķiniem būtu jānosaka pamatstandarti attiecībā uz norēķinu disciplīnu. Iepirkšanas un soda naudas piemērošanas prasībām vajadzētu būt pietiekami elastīgām, lai centrālais darījuma partneris, kas ir atbildīgs par šādu procedūru ieviešanu, varētu paļauties uz to, ka cits tirgus dalībnieks operatīvi veiks iepirkšanu vai piemēros soda naudu. Tomēr, lai nodrošinātu finanšu

tirgu pienācīgu darbību, horizontāla tiesību akta priekšlikumā ir būtiski iekļaut plašākus norēķinu disciplīnas aspektus.

- (24) Pasākumiem saistībā ar valsts parāda vērtspapīriem un valsts kredītriska mijmaiņas darījumiem, tostarp saistībā ar labāku pārredzamību un nesegtas īsās pārdošanas ierobežojumiem, būtu jānosaka prasības, kas ir samērīgas, bet vienlaikus nepieļauj negatīvu ietekmi uz valsts obligāciju tirgu un valsts pārdošanas ar atpirkšanu obligāciju tirgu likviditāti.
- (25) Akcijas arvien vairāk atļauj tirgot dažādās tirdzniecības vietās gan Savienībā, gan trešās valstīs. Daudzu lielu trešās valstīs esošu sabiedrību akcijas arī atļauj tirgot tirdzniecības vietās Savienībā. Efektivitātes nolūkā ir lietderīgi atbrīvot vērtspapīrus no dažām informēšanas un informācijas publiskošanas prasībām, ja attiecīgā instrumenta galvenā tirdzniecības vieta ir trešā valstī.
- (26) Tirgus uzturētāja darbībām ir svarīga loma likviditātes nodrošināšanā Savienības tirgos, un tirgus uzturētājiem jāveido īsās pozīcijas minētās lomas īstenošanai. Prasību piemērošana šādām darbībām varētu nopietni kavēt to spēju nodrošināt likviditāti un radīt nozīmīgu negatīvu ietekmi uz Savienības tirgu efektivitāti. Turklāt nevar cerēt, ka tirgus uzturētāji veidos nozīmīgas īsās pozīcijas, ja nu vienīgi uz ļoti īsiem laikposmiem. Tādēļ ir lietderīgi atbrīvot fiziskas vai juridiskas personas, kas iesaistītas šādās darbībās, no prasībām, kuras varētu mazināt to spēju veikt šādas funkcijas un tādējādi varētu negatīvi ietekmēt Savienības tirgus. Lai šādas prasības attiecinātu uz līdzvērtīgām trešo valstu vienībām, nepieciešama procedūra, lai novērtētu trešo valstu tirgu līdzvērtīgumu. Atbrīvojums būtu jāpiemēro tirgus uzturētāja dažāda veida darbībām, nevis tirdzniecībai savā vārdā. Tāpat ir lietderīgi piešķirt atbrīvojumu noteiktām primārā tirgus operācijām, piemēram, tām, kuras attiecas uz valsts parāda vērtspapīriem un stabilizācijas shēmām, jo tās ir nozīmīgas darbības, kuras palīdz tirgiem efektīvi darboties. Kompetentās iestādes būtu jāinformē par atbrīvojumu izmantošanu, un tām vajadzētu būt pilnvarām aizliegt fiziskai vai juridiskai personai izmantot atbrīvojumu, ja šī persona neatbilst attiecīgajiem atbrīvojuma kritērijiem. Kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai pieprasīt, lai fiziskā vai juridiskā persona sniedz informāciju, lai varētu pārraudzīt, kā tā izmanto atbrīvojumu.

- (27) Saistībā ar negatīvo attīstību, kas nopietni apdraud finanšu stabilitāti vai uzticēšanos tirgum dalībvalstī vai Savienībā, kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iejaukšanās pilnvarām un noteikt papildu pārredzamības prasības vai pagaidu ierobežojumus īsajai pārdošanai, kredītriska mijmaiņas darījumiem vai citiem darījumiem, lai nepieļautu finanšu instrumenta cenas haotisku samazināšanos. Šādi pasākumi varētu būt nepieciešami dažādu negatīvu notikumu vai negatīvas attīstības dēļ, tostarp ne tikai finanšu vai ekonomikas notikumu, bet arī, piemēram, dabas katastrofu vai terora aktu dēļ. Turklāt daži negatīvi notikumi vai negatīva attīstība, kuru novēršanai ir nepieciešami pasākumi, varētu rasties tikai vienā dalībvalstī un tiem varētu nebūt pārrobežu ietekmes. Šādām pilnvarām jābūt pietiekami elastīgām, lai kompetentās iestādes varētu risināt visdažādākos ārkārtas apstākļus. Veicot šādus pasākumus, kompetentajām iestādēm būtu pienācīgi jāņem vērā proporcionalitātes princips.
- (28) Tā kā šajā regulā tiek paredzēti ierobežojumi tikai īsajai pārdošanai un kredītriska mijmaiņas darījumiem, lai novērstu finanšu instrumentu cenu haotisku samazināšanos, citu veidu ierobežojumu nepieciešamību, piemēram, pozīciju robežvērtības vai produktu ierobežojumi, kas var radīt nopietnas bažas par ieguldītāju aizsardzību, ir atbilstīgāk apsvērt saistībā ar Komisijas veikto Direktīvas 2004/39/EK pārskatīšanu.
- (29) Kaut gan parasti kompetentās iestādes ir vislabākajā situācijā, lai pārraudzītu tirgus apstākļus un sākotnēji reaģētu uz negatīviem notikumiem vai negatīvu attīstību, izlemjot, vai tiek nopietni apdraudēta finanšu stabilitāte vai uzticēšanās tirgum un vai ir jāveic pasākumi attiecīgās situācijas novēršanai, šādas pilnvaras un nosacījumi, kā arī to izmantošanas procedūras būtu pēc iespējas jāharmonizē.
- (30) Ja finanšu instrumenta cena kādā tirdzniecības vietā ievērojami krīt, kompetentajai iestādei vajadzētu būt arī iespējai uz laiku ierobežot attiecīgā finanšu instrumenta īso pārdošanu minētajā vietā, ja tā atrodas tās jurisdikcijā, vai lūgt EVTI ierobežot šādu īso pārdošanu citās jurisdikcijās, lai vajadzības gadījumā spētu strauji iejaukties un uz īsu laiku nepieļaut attiecīgā instrumenta cenas haotisku samazināšanos. Kompetentajai iestādei vajadzētu arī būt pienākamam informēt EVTI par šādu lēmumu, lai EVTI varētu nekavējoties informēt citu dalībvalstu kompetentās iestādes, kurās ir tirdzniecības vietas, kas veic darījumus ar to pašu instrumentu, koordinēt attiecīgo citu dalībvalstu veiktos pasākumus un vajadzības gadījumā palīdzēt tām panākt vienošanos vai pašai pieņemt lēmumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. pantu.
- (31) Ja negatīvi notikumi vai negatīva attīstība notiek vairāk nekā vienā dalībvalstī vai citādi ietekmē pārrobežu kontekstā, piemēram, ja finanšu instrumentu ir atļauts tirgot dažādās tirdzniecības vietās vairākās dalībvalstīs, cieša apspriešanās un sadarbība starp kompetentajām iestādēm ir būtiska. EVTI būtu jāveic galvenā koordinatora loma šādā situācijā un jāmēģina nodrošināt konsekvenci starp kompetentajām iestādēm. EVTI sastāvs, kurā ir kompetento iestāžu pārstāvji, palīdzēs izpildīt šādu lomu. Turklāt kompetentajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarām veikt pasākumus, kad tām ir interese iejaukties.
- (32) Papildus kompetento iestāžu pasākumu koordinēšanai EVTI būtu jānodrošina, lai kompetentās iestādes veic pasākumus tikai tad, ja tie ir vajadzīgi un samērīgi. EVTI vajadzētu būt iespējai sniegt kompetentajām iestādēm atzinumus par iejaukšanās pilnvaru izmantošanu.
- (33) Kaut gan kompetentās iestādes bieži būs vislabākajā situācijā, lai pārraudzītu un ātri reaģētu uz negatīviem notikumiem vai negatīvu attīstību, arī EVTI vajadzētu būt pilnvarām veikt pasākumus, ja īsā pārdošana un citas saistītas darbības apdraud finanšu tirgu pienācīgu darbību un integritāti vai visas Savienības finanšu sistēmas vai tās daļas stabilitāti, ja ir tām ir pārrobežu ietekme un ja kompetentās iestādes nav veikušas pietiekamus pasākumus apdraudējuma novēršanai. EVTI pēc iespējas būtu jākonsultējas ar Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju (ESRK), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1092/2010 (2010. gada 24. novembris) par Eiropas Savienības finanšu sistēmas makrouzraudzību un Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas izveidošanu⁽¹⁾, un citām attiecīgajām iestādēm, ja šāds pasākums varētu ietekmēt ne tikai finanšu tirgu, kā tas varētu būt gadījumā ar preču atvasinātajiem instrumentiem, kurus izmanto, lai ierobežotu fizisko pozīciju risku.
- (34) Saskaņā ar šo regulu EVTI pilnvaras ierobežot īso pārdošanu un citas saistītas darbības ārkārtas apstākļos atbilst Regulas (ES) Nr. 1095/2010 9. panta 5. punktam. Minētajām pilnvarām nevajadzētu skart saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 18. pantu EVTI noteiktās pilnvaras ārkārtas situācijā. Tas nozīmē, ka EVTI vajadzētu būt iespējai pieņemt atsevišķus lēmumus, pieprasot kompetentajām iestādēm veikt pasākumus, vai pieņemt atsevišķus lēmumus, kas adresēti finanšu tirgus dalībniekiem, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 18. pantu.

⁽¹⁾ OV L 331, 15.12.2010., 1. lpp.

- (35) Atsaucēm šajā regulā uz Regulas (ES) Nr. 1095/2010 18. un 38. pantu ir deklaratīva nozīme. Minētie panti ir piemērojami arī bez šādām atsaucēm.
- (36) Kompetento iestāžu un EVTI iejaukšanās pilnvarām, lai ierobežotu īso pārdošanu, kredītriska mijmaiņas darījumus un citus darījumus, vajadzētu būt tikai īslaicīga rakstura, un tās būtu jāizmanto tikai tik ilgi un tādā mērā, kā nepieciešams, lai risinātu konkrēto apdraudējumu.
- (37) Tā kā kredītriska mijmaiņas darījumu izmantošana var radīt īpašus riskus, kompetentajām iestādēm šādi darījumi cieši jāpārtrauga. Tas nozīmē, ka kompetentajām iestādēm ārkārtas gadījumos vajadzētu būt pilnvarām pieprasīt, lai fiziskās vai juridiskās personas, kas iesaistās šādos darījumos, sniedz informāciju par mērķi, ar kuru tā iesaistās šādā darījumā.
- (38) EVTI vajadzētu dot pilnvaras veikt pētījumu par jautājumiem vai praksi saistībā ar īso pārdošanu vai kredītriska mijmaiņas darījumu izmantošanu, lai izvērtētu, vai minētais jautājums vai prakse potenciāli neapdraud finanšu stabilitāti vai uzticēšanos tirgum. Kad šāds pētījums tiek veikts, EVTI būtu jāpublicē ziņojums par konstatētajiem faktiem.
- (39) Tā kā dažus šīs regulas noteikumus piemēro fiziskām vai juridiskām personām un darbībām trešās valstīs, dažās situācijās nepieciešama sadarbība starp minētajām kompetentajām iestādēm un trešo valstu uzraudzības iestādēm. Tādēļ kompetentajām iestādēm būtu jānoslēdz vienošanās ar trešo valstu uzraudzības iestādēm. EVTI būtu jākoordinē šādu sadarbības vienošanos izstrāde un tādas informācijas apmaiņa starp kompetentajām iestādēm, kas saņemta no trešām valstīm.
- (40) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas jo īpaši atzīti Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (Harta), jo īpaši tiesības uz personas datu aizsardzību, kas paredzētas LESD 16. pantā un Hartas 8. pantā. Finanšu tirgus stabilitātes un ieguldītāju aizsardzības nolūkā ir nepieciešama pārredzamība attiecībā uz neto īsajām pozīcijām, tostarp to publiskošana, pārsniedzot noteiktu sliekšni, ja tas paredzēts šajā regulā. Šāda pārredzamība dos iespēju regulatoriem pārraudzīt īsās pārdošanas izmantošanu saistībā ar jaunprātīgas izmantošanas stratēģijām un īsās pārdošanas ietekmi uz tirgu pienācīgu darbību. Turklāt šāda pārredzamība varētu palīdzēt mazināt informācijas asimetriju, nodrošinot to, ka visi tirgus dalībnieki ir pienācīgi informēti par to, ciktāl īsā pārdošana ietekmē cenas. Kompetentajām iestādēm informācijas apmaiņa vai nosūtīšana būtu jāveic saskaņā ar noteikumiem par personas datu nosūtīšanu, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti⁽¹⁾. EVTI informācijas apmaiņa vai nosūtīšana būtu jāveic saskaņā ar noteikumiem par personas datu nosūtīšanu, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti⁽²⁾, un kuri pilnībā būtu jāpiemēro šīs regulas nolūkā veiktajai personas datu apstrādei.
- (41) Ņemot vērā Komisijas paziņojumā par pastiprinātu sankciju režīmu finanšu pakalpojumu nozarē izklāstītos principus un pēc minētā paziņojuma pieņemtos Savienības tiesību aktus, dalībvalstīm būtu jānosaka noteikumi par sankcijām un administratīviem pasākumiem, ko piemēro, ja tiek pārkāpti šīs regulas noteikumi, un būtu jānodrošina to īstenošana. Minētajām sankcijām un administratīvajiem pasākumiem vajadzētu būt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem. Tos vajadzētu balstīt uz EVTI pieņemtajām pamatnostādnēm, lai veicinātu finanšu nozares sankciju režīmu konvergenci un konsekveni starp sektoriem.
- (42) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu⁽³⁾. Komisijai būtu jāinformē Eiropas Parlaments par panākto progresu attiecībā uz lēmumiem, ar kuriem nosaka trešo valstu tiesiskās un uzraudzības sistēmas atbilstību šīs regulas prasībām.
- (43) Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, lai noteiktu sīkāku informāciju par īso pozīciju aprēķināšanu, ja fiziskai vai juridiskai personai ir nesegta pozīcija kredītriska mijmaiņas darījumos, par informēšanas un informācijas publiskošanas sliekšņiem un lai sīkāk precizētu kritērijus un faktorus,

(1) OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

(2) OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

(3) OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

ar kuriem varētu noteikt, kādos gadījumos negatīvs notikums vai negatīva attīstība nopietni apdraud finanšu stabilitāti vai uzticēšanos tirgum dalībvalstī vai Savienībā. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp vajadzības gadījumā ar attiecīgo struktūru, iestāžu un aģentūru ekspertiem. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.

- (44) Komisijai būtu jāsniedz ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei, kurā tā izvērtē paredzēto informēšanas un informācijas publicēšanas sliekšņu atbilstību, ierobežojumu un prasību attiecībā uz neto īso pozīciju pārredzamību darbību un to, vai ir lietderīgi paredzēt citus ierobežojumus vai nosacījumus attiecībā uz īso pārdošanu vai kredītriska mijmaiņas darījumiem.

- (45) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, kaut gan kompetentās iestādes ir labākā situācijā, lai pārraudzītu tirgus attīstību, un tām ir labākas zināšanas par to, vispārējo ietekmi, kādu rada problēmas saistībā ar īso pārdošanu un kredītriska mijmaiņas darījumiem, var pilnībā saprast tikai visas Savienības kontekstā un tādēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

- (46) Tā kā dažas dalībvalstis jau ir ieviesušas īsās pārdošanas ierobežojumus un tā kā šajā regulā ir paredzēti noteikumi par deleģētiem aktiem un saistošiem tehniskiem standartiem, kuri būtu jāpieņem, pirms to var lietderīgi piemērot, ir jāparedz pietiekams laiks pārejas posma vajadzībām. Tā kā ir būtiski līdz 2012. gada 1. novembrim noteikt galvenos nebūtiskos elementus, kas veicinātu to, ka tirgus dalībnieki ievēro šo regulu un kompetentās iestādes nodrošina tās īstenošanu, nepieciešams arī piešķirt Komisijai līdzekļus pieņemt tehniskos standartus un deleģētos aktus līdz minētajam datumam,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro:

- a) finanšu instrumentiem 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē, kurus ir atļauts tirgot tirdzniecības vietā Savienībā, tostarp šādiem instrumentiem, ja tos tirgo ārpus tirdzniecības vietas;

- b) atvasinātiem finanšu instrumentiem, kas minēti Direktīvas 2004/39/EK I pielikuma C iedaļas 4. līdz 10. punktā un kas attiecas uz a) apakšpunktā minēto finanšu instrumentu vai uz šāda finanšu instrumenta emitentu, tostarp uz šādiem atvasinātiem finanšu instrumentiem, ja tos tirgo ārpus tirdzniecības vietas;

- c) parāda instrumentiem, ko emitējusi dalībvalsts vai Savienība, un atvasinātiem finanšu instrumentiem, kas minēti Direktīvas 2004/39/EK I pielikuma C iedaļas 4. līdz 10. punktā un kas ir saistīti ar vai attiecas uz parāda instrumentiem, kurus emitējusi dalībvalsts vai Savienība.

2. Regulas 18. pantu, 20. pantu un 23. līdz 30. pantu piemēro attiecībā uz visiem finanšu instrumentiem 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē.

2. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- a) "finanšu instruments" ir kāds no Direktīvas 2004/39/EK I pielikuma C iedaļā uzskaitītajiem instrumentiem;

- b) "īsā pārdošana" attiecībā uz akcijām vai parāda instrumentiem ir tādu akciju vai parāda instrumentu pārdošana, kas pārdevējam nepieder pārdošanas līguma noslēgšanas brīdī, tostarp šāda pārdošana gadījumos, kad pārdošanas līguma noslēgšanas brīdī pārdevējs ir aizņēmējs vai vienojies aizņemties akcijas vai parāda instrumentus, lai tos piegādātu, veicot norēķinu, izņemot:

- i) pārdošanu, ko viena vai otra puse veic ar pārdošanas ar atpirkšanu līgumu, kur viena puse ir piekritusi pārdot otrai pusei vērtspapīru par noteiktu cenu un otra puse uzņemas saistības vēlāk pārdot vērtspapīru atpakaļ par citu noteiktu cenu;

- ii) vērtspapīru pārvedumu atbilstīgi vērtspapīru aizdevuma līgumam; vai

- iii) nākotnes līgumu vai citu tādu atvasinātu finanšu instrumentu līgumu slēgšanu, kuri ietver vienošanos pārdot vērtspapīrus par noteiktu cenu kādā vēlākā datumā;

- c) "kredītriska mijmaiņas darījums" ir atvasinātu finanšu instrumentu līgums, kurā viens darījuma partneris veic maksājumu otram darījuma partnerim apmaiņā pret samaksu vai citu ieguvumu gadījumā, ja iestājas kredīta notikums, saistībā ar atsaucē vienību un jebkuru citu saistību nepildīšanas gadījumā, kas attiecas uz minēto atvasināto finanšu instrumentu līgumu, kam ir līdzīga ekonomiskā ietekme;

- d) "valsts emitents" ir jebkurš no turpmāk minētajiem emitentiem, kas emitē parāda instrumentus:

- i) Savienība;

- ii) dalībvalsts, tostarp dalībvalsts valdības departaments, aģentūra vai īpašam nolūkam dibināta sabiedrība;
- iii) federālas dalībvalsts gadījumā – federācijas loceklis;
- iv) vairāku dalībvalstu īpašam nolūkam dibināta sabiedrība;
- v) starptautiska finanšu iestāde, kuru izveidojušas divas vai vairākas dalībvalstis un kuras uzdevums ir nodrošināt finansējumu un sniegt finanšu palīdzību tās locekļiem, kurus piemeklējušas smagas finansiāla rakstura problēmas vai kuriem tādas draud; vai
- vi) Eiropas Investīciju banka;
- e) “valsts kredītriska mijmaiņas darījums” ir kredītriska mijmaiņas darījums, kurā veic maksu ar maksājumu vai ar citu ieguvumu gadījumā, ja iestājas kredīta notikums, vai saistību nepildīšanas gadījumā saistībā ar valsts emitentu;
- f) “valsts parāda vērtspapīrs” ir parāda instruments, ko emitējis valsts emitents;
- g) “emitētie valsts parāda vērtspapīri” ir to valsts emitenta emitētu valsts parāda vērtspapīru kopums, kuri vēl nav izpirkti;
- h) “emitēts akciju kapitāls” attiecībā uz sabiedrību ir parasto un visu veidu priekšrocību akciju kopums, ko emitējusi sabiedrība, bet kurā neietver konvertējamus parāda vērtspapīrus;
- i) “piederības dalībvalsts” ir:
 - i) attiecībā uz ieguldījumu sabiedrību Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta nozīmē vai uz regulētu tirgu Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 1. punkta 14) apakšpunkta nozīmē – piederības dalībvalsts Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 1. punkta 20) apakšpunkta nozīmē;
 - ii) attiecībā uz kredītiestādi – izcelsmes dalībvalsts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/48/EK (2006. gada 14. jūnijs) par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu ⁽¹⁾ 4. panta 7. punkta nozīmē;
 - iii) attiecībā uz juridisku personu, kas nav minēta i) vai ii) punktā, – dalībvalsts, kurā ir juridiskās personas juridiskā adrese, vai, ja tai nav juridiskās adreses, dalībvalsts, kurā atrodas juridiskās personas galvenais birojs;
- iv) attiecībā uz fizisku personu – dalībvalsts, kurā atrodas minētās personas galvenais birojs, vai, ja nav galvenā biroja, dalībvalsts, kurā ir minētās personas pastāvīgā dzīvesvieta;
- j) “attiecīgā kompetentā iestāde” ir:
 - i) attiecībā uz dalībvalsts valsts parāda vērtspapīriem vai federālas dalībvalsts gadījumā, attiecībā uz federācijas locekļa valsts parāda vērtspapīriem, vai attiecībā uz kredītriska mijmaiņas darījumu saistībā ar dalībvalsti vai federācijas locekli – minētās dalībvalsts kompetentā iestāde;
 - ii) attiecībā uz Savienības valsts parāda vērtspapīriem vai kredītriska mijmaiņas darījumiem saistībā ar Savienību – tās jurisdikcijas kompetentā iestāde, kurā atrodas departaments, kas emitē parāda vērtspapīrus;
 - iii) attiecībā uz vairāku tādu dalībvalstu valsts parāda vērtspapīriem, kuras rīkojas, izmantojot īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību vai kredītriska mijmaiņas darījumu, kas saistīts ar tādu īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību, – tās jurisdikcijas kompetentā iestāde, kurā ir reģistrēta īpašam nolūkam dibinātā sabiedrība;
 - iv) attiecībā uz tādas starptautiskas finanšu iestādes valsts parāda vērtspapīriem, kuru izveidojušas divas vai vairākas dalībvalstis un kuras uzdevums ir nodrošināt finansējumu un sniegt finanšu palīdzību tās locekļiem, kurus piemeklējušas smagas finansiāla rakstura problēmas vai kuriem tādas draud, – tās jurisdikcijas kompetentā iestāde, kurā ir reģistrēta starptautiskā finanšu iestāde;
 - v) attiecībā uz finanšu instrumentu, kas nav šā apakšpunkta i) līdz iv) punktā minētais instruments, – šāda finanšu instrumenta kompetentā iestāde, kas definēta Komisijas Regulas (EK) Nr. 1287/2006 ⁽²⁾ 2. panta 7. punktā un noteikta saskaņā ar tās pašas regulas III nodaļu;
 - vi) attiecībā uz finanšu instrumentu, uz ko neattiecas i) līdz v) punkts, – tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā pirmo reizi ir atļauts finanšu instrumentu tirgot tirdzniecības vietā;
 - vii) attiecībā uz parāda instrumentu, ko emitējusi Eiropas Investīciju banka, – tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā atrodas Eiropas Investīciju banka;

⁽¹⁾ OV L 177, 30.6.2006., 1. lpp.

⁽²⁾ Komisijas 2006. gada 10. augusta Regula (EK) Nr. 1287/2006, ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/39/EK attiecībā uz ieguldījumu sabiedrību pienākumu vest uzskaiti, darījumu pārskatu sniegšanu, tirgus pārskatāmību, finanšu instrumentu pielaidi tirdzniecībai un šajā direktīvā definētajiem terminiem (OV L 241, 2.9.2006., 1. lpp.).

k) "tirgus uzturētāja darbības" ir darbības, ko veic tādas ieguldījumu sabiedrības, kredītiestādes, trešās valsts vienības, vai Direktīvas 2004/39/EK 2. panta 1. punkta l) apakšpunktā minētās sabiedrības, kas ir tirdzniecības vietas vai tirgus dalībnieks trešā valstī, kuras tiesisko regulējumu un uzraudzības sistēmu Komisija pasludinājusi par līdzvērtīgu saskaņā ar 17. panta 2. punktu, ja attiecībā uz finanšu instrumentu – neatkarīgi no tā, vai to tirgo tirdzniecības vietā vai ārpus tirdzniecības vietas, – tā darbojas kā galvenā persona kādā no šādām darbībām:

i) veicot publisku pastāvīgu divvirzienu kotāciju, kam ir salīdzināms apmērs un konkurētspējīgas cenas, tā rezultātā regulāri un nepārtraukti nodrošinot likviditāti tirgū;

ii) savas parastās uzņēmējdarbības ietvaros izpildot klientu ierosinātus rīkojumus vai izpildot rīkojumus, reaģējot uz klienta pieprasījumu veikt tirdzniecību;

iii) ierobežojot to pozīciju risku, kas veidojas, pildot uzdevumus saskaņā ar i) un ii) punktu;

l) "tirdzniecības vieta" ir regulēts tirgus Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 1. punkta 14) apakšpunkta nozīmē vai daudzpuseja tirdzniecības sistēma Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 1. punkta 15) apakšpunkta nozīmē;

m) "galvenā vieta" saistībā ar akcijām ir vieta, kurā akcijas tirdzniecībai ir vislielākais apgrozījums;

n) "pilnvarots primārais tirgotājs" ir fiziska vai juridiska persona, kura parakstījusi vienošanos ar valsts emitentu vai kuru valsts emitents vai kāds tā vārdā ir oficiāli atzinis par primāro tirgotāju un kura saskaņā ar minēto vienošanos vai atzīšanu apņēmusies darboties kā galvenā persona saistībā ar primārā un sekundārā tirgus operācijām saistībā ar minētā emitenta emitētiem parāda vērtspapīriem;

o) "centrālais darījuma partneris" ir juridiska vienība, kas atrodas starp tādu līgumu darījuma partneriem, kurus tirgo vienā vai vairākos finanšu tirgos, un kas kļūst par pircēju katram pārdevējam un par pārdevēju katram pircējam un atbild par klīringa sistēmas darbību;

p) "tirdzniecības diena" ir tirdzniecības diena, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1287/2006 4. pantā;

q) "apgrozījums" attiecībā uz akcijām ir apgrozījums Regulas (EK) Nr. 1287/2006 2. panta 9. punkta nozīmē.

2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 42. pantu, precizējot šā panta 1. punktā noteiktās definīcijas,

jo īpaši – lai 1. punkta b) apakšpunktā noteiktās īsās pārdošanas definīcijas nolūkā precizētu, kad tiek uzskatīts, ka fiziskai vai juridiskai personai pieder finanšu instruments.

3. pants

Īsās un garās pozīcijas

1. Šajā regulā pozīciju, ko veido kāds no turpmāk minētajiem elementiem, uzskata par īso pozīciju saistībā ar emitēto akciju kapitālu vai emitētajiem valsts parāda vērtspapīriem:

a) sabiedrības emitētas akcijas vai valsts emitenta emitēta parāda instrumenta īsā pārdošana;

b) iesaistīšanās darījumā, kurš rada finanšu instrumentu vai attiecas uz finanšu instrumentu, kas nav a) apakšpunktā minētais instruments, ja darījuma ietekme vai viena no ietekmēm ir akcijas vai parāda instrumenta cenas vai vērtības pazemināšanās gadījumā piešķirt fiziskajai vai juridiskajai personai, kas iesaistās minētajā darījumā, finansiālu priekšrocību.

2. Šajā regulā pozīciju, ko veido kāds no turpmāk minētajiem elementiem, uzskata par garo pozīciju saistībā ar emitēto akciju kapitālu vai emitētajiem valsts parāda vērtspapīriem:

a) sabiedrības emitētas akcijas vai valsts emitenta emitēta parāda instrumenta turējums;

b) iesaistīšanās darījumā, kurš rada finanšu instrumentu vai attiecas uz finanšu instrumentu, kas nav a) apakšpunktā minētais instruments, ja darījuma ietekme vai viena no ietekmēm ir akcijas vai parāda instrumenta cenas vai vērtības palielināšanās gadījumā piešķirt fiziskajai vai juridiskajai personai, kas iesaistās minētajā darījumā, finansiālu priekšrocību.

3. Piemērojot 1. un 2. punktu, īsās vai garās pozīcijas aprēķinu attiecībā uz jebkuru pozīciju, kura ir attiecīgās personas turējumā netieši, tostarp izmantojot jebkādu indeksu, vērtspapīru grozus, līdzdalību biržā tirgotos fondos vai līdzīgās vienībās vai ar to starpniecību, nosaka attiecīgā fiziskā vai juridiskā persona, kas rīkojas saprātīgi, ņemot vērā publiski pieejamo informāciju par attiecīgā indeksa vai vērtspapīru groza sastāvu vai arī informāciju par biržā tirgota fonda vai līdzīgās vienības līdzdalībām. Aprēķinot šādu īso vai garo pozīciju, nevienai personai nav pienākuma iegūt jebkādu reālā laika informāciju no kādas citas personas attiecībā uz šādu sastāvu.

Piemērojot 1. un 2. punktu, īso vai garo pozīciju aprēķinā saistībā ar valsts parāda vērtspapīriem iekļauj valsts kredītriska mijmaiņas darījumus, kuri attiecas uz valsts emitentu.

4. Šajā regulā pozīciju, kura paliek, kad visas garās pozīcijas, kuras fiziska vai juridiska persona tur saistībā ar emitēto akciju kapitālu, tiek atskaitītas no šajām pozīcijām, kuras fiziska vai juridiska persona tur saistībā ar minēto kapitālu, uzskata par neto īso pozīciju saistībā ar attiecīgās sabiedrības emitēto akciju kapitālu.

5. Šajā regulā pozīciju, kura paliek, kad visas garās pozīcijas, kuras fiziska vai juridiska persona tur saistībā ar emitētajiem valsts parāda vērtspapīriem, un visas garās pozīcijas valsts emitenta parāda instrumentos, kuru cenu noteikšana ir cieši saistīta ar minēto valsts parāda vērtspapīru cenu noteikšanu, tiek atskaitītas no šajām pozīcijām, kuras fiziska vai juridiska persona tur saistībā ar tiem pašiem valsts parāda vērtspapīriem, uzskata par neto īso pozīciju saistībā ar attiecīgā valsts emitenta emitētajiem valsts parāda vērtspapīriem.

6. Valsts parāda vērtspapīru aprēķinu saskaņā ar 1. līdz 5. punktu veic par katru valsts emitentu kopumā, pat ja valsts parāda vērtspapīrus valsts emitenta vārdā emitē atsevišķas vienības.

7. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 42. pantu, precizējot:

- a) gadījumus, kādos 2. punkta nolūkā uzskata, ka fiziska vai juridiska persona tur akcijas vai parāda instrumentus;
- b) gadījumus, kādos 4. un 5. punkta nolūkā fiziskai vai juridiskai personai ir neto īsā pozīcija, un šādas pozīcijas aprēķināšanas metodi;
- c) pozīciju aprēķināšanas metodi 3., 4. un 5. punkta nolūkā, kad dažādām grupas vienībām ir garās vai īsās pozīcijas, vai fondu pārvaldības darbībām attiecībā uz atsevišķiem fondiem.

Piemērojot pirmās daļas c) apakšpunktu, aprēķināšanas metodē jo īpaši ņem vērā to, vai attiecībā uz konkrētu emitentu tiek izmantotas dažādas ieguldījumu stratēģijas, izmantojot vairāk nekā vienu atsevišķu fondu, ko pārvalda tas pats fondu pārvaldnieks; vai attiecībā uz konkrētu emitentu tiek īstenota viena un tā pati ieguldījumu stratēģija, izmantojot vairāk nekā vienu fondu; un vai vienā un tajā pašā vienībā vairāk nekā vienu portfeli pārvalda diskrecionāri, izmantojot vienu un to pašu ieguldījumu stratēģiju attiecībā uz konkrētu emitentu.

4. pants

Nesegtas pozīcijas valsts kredītriska mijmaiņas darījumos

1. Šajā regulā uzskata, ka fiziskai vai juridiskai personai ir nesegta pozīcija valsts kredītriska mijmaiņas darījumā, ja valsts kredītriska mijmaiņas darījumu neizmanto, lai ierobežotu:

a) emitenta saistību neizpildes risku, ja fiziskai vai juridiskai personai ir garā pozīcija minētā emitenta valsts parāda vērtspapīros, uz kuriem attiecas valsts kredītriska mijmaiņas darījums; vai

b) valsts parāda vērtspapīru vērtības samazināšanās risku, ja fiziska vai juridiska persona tur aktīvus vai ja uz to attiecas pasīvi, tostarp, bet ne tikai, finanšu līgumi, aktīvu portfeli vai finanšu saistības, kuru vērtība ir saistīta ar valsts parāda vērtspapīru vērtību.

2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 42. pantu, šā panta 1. punkta piemērošanas nolūkā precizējot:

- a) gadījumus, kādos valsts kredītriska mijmaiņas darījumu uzskata par saistību neizpildes riska vai valsts parāda vērtspapīru vērtības samazināšanās riska ierobežošanu, un valsts kredītriska mijmaiņas darījuma nesegtas pozīcijas aprēķināšanas metodi;
- b) tādu pozīciju aprēķināšanas metodi, ja dažādām grupas vienībām ir garās vai īsās pozīcijas, vai fondu pārvaldības darbībām attiecībā uz atsevišķiem fondiem.

II NODAĻA

NETO ĪSO POZĪCIJU PĀRRĒDZAMĪBA

5. pants

Kompetento iestāžu informēšana par nozīmīgām neto īsajām pozīcijām akcijās

1. Fiziska vai juridiska persona, kurai ir neto īsā pozīcija saistībā ar tādas sabiedrības emitēto akciju kapitālu, kuras akcijas ir atļauts tirgot tirdzniecības vietā, informē attiecīgo kompetento iestādi saskaņā ar 9. pantu, ja pozīcija sasniedz attiecīgo šā panta 2. punktā minēto informēšanas sliekšni vai nokrīt zem tā.

2. Attiecīgais informēšanas sliekšnis ir īpatsvars, kas vienāds ar 0,2 % no attiecīgās sabiedrības emitētā akciju kapitāla un katrs 0,1 % virs tā.

3. Eiropas Uzraudzības iestāde (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde) (EVTI) var iesniegt Komisijai atzinumu par nepieciešamību pielāgot 2. punktā minētos sliekšņus, ņemot vērā attīstību finanšu tirgos.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 42. pantu, grozot šā panta 2. punktā minētos sliekšņus, ņemot vērā attīstību finanšu tirgos.

6. pants

Informācijas publiskošana par nozīmīgām neto īsajām pozīcijām akcijās

1. Fiziska vai juridiska persona, kurai ir neto īsā pozīcija saistībā ar tādas sabiedrības emitēto akciju kapitālu, kuras akcijas ir atļauts tirgot tirdzniecības vietā, publisko informāciju par minēto pozīciju saskaņā ar 9. pantu, ja pozīcija sasniedz attiecīgo šā panta 2. punktā minēto publiskošanas sliekšni vai nokrīt zem tā.

2. Attiecīgais publiskošanas sliekšnis ir īpatsvars, kas vienāds ar 0,5 % no attiecīgās sabiedrības emitētā akciju kapitāla un katrs 0,1 % virs tā.

3. EVTI var iesniegt Komisijai atzinumu par nepieciešamību pielāgot 2. punktā minētos sliekšņus, ņemot vērā attīstību finanšu tirgos.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 42. pantu, grozot šā panta 2. punktā minētos sliekšņus, ņemot vērā attīstību finanšu tirgos.

5. Šis pants neskar tos normatīvos un administratīvos aktus, kuri ir pieņemti attiecībā uz pārņemšanas piedāvājumiem, apvienošanas un citiem darījumiem, kas ietekmē tādu uzņēmumu īpašuma tiesības vai kontroli, ko regulē uzraudzības iestādes, kuras dalībvalstis norīko atbilstīgi 4. pantam Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/25/EK (2004. gada 21. aprīlis) par pārņemšanas piedāvājumiem⁽¹⁾, un kuros iekļautā prasība publiskot īsās pozīcijas pārsniedz šā panta prasības.

7. pants

Kompetento iestāžu informēšana par nozīmīgām neto īsajām pozīcijām valsts parāda vērtspapīros

1. Fiziska vai juridiska persona, kurai ir neto īsā pozīcija saistībā ar emitētajiem valsts parāda vērtspapīriem, informē attiecīgo kompetento iestādi saskaņā ar 9. pantu, ja šāda pozīcija sasniedz attiecīgā valsts emitenta attiecīgos informēšanas sliekšņus vai nokrīt zem tiem.

2. Attiecīgos informēšanas sliekšņus veido sākotnējais apjoms un papildus katram valsts emitentam noteiktas robežvērtības, kā noteikts pasākumos, ko Komisija pieņem saskaņā ar 3. punktu. EVTI savā tīmekļa vietnē publicē katrai dalībvalstij noteiktos informēšanas sliekšņus.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 42. pantu, precizējot šā panta 2. punktā minētos apjomus un pakāpeniski pieaugošos līmeņus.

Komisija:

a) nodrošina, ka sliekšņus nenosaka tādā līmenī, lai būtu jāinformē par pozīcijām, kuru vērtība ir minimāla;

b) attiecībā uz katru valsts emitentu ņem vērā tā neizpirkto emitēto valsts parāda vērtspapīru kopējo apjomu un vidējo pozīciju apmēru, kādu tur tirgus dalībnieki saistībā ar attiecīgā valsts emitenta valsts parāda vērtspapīriem; un

c) ņem vērā katra valsts obligāciju tirgus likviditāti.

8. pants

Kompetento iestāžu informēšana par nesegtām pozīcijām valsts kredītriska mijmaiņas darījumos

Ja kompetentā iestāde aptur ierobežojumus saskaņā ar 14. panta 2. punktu, fiziska vai juridiska persona, kurai ir nesegta pozīcija valsts kredītriska mijmaiņas darījumā, informē attiecīgo kompetento iestādi, ja šāda pozīcija sasniedz attiecīgā valsts emitenta attiecīgos informēšanas sliekšņus vai nokrīt zem tiem, kā noteikts saskaņā ar 7. pantu.

9. pants

Informēšanas un informācijas publiskošanas metode

1. Informēšanu veic vai informāciju publisko atbilstīgi 5., 6., 7. vai 8. pantam, norādot sīku informāciju par tās fiziskās vai juridiskās personas identitāti, kurai ir attiecīgā pozīcija, attiecīgās pozīcijas apmēru, emitentu, saistībā ar kuru tiek turēta attiecīgā pozīcija, un datumu, kurā attiecīgā pozīcija tika izveidota, mainīta vai izbeigta tās turējums.

Piemērojot 5., 6., 7. un 8. pantu, fiziskas un juridiskas personas, kuras tur nozīmīgas neto īsās pozīcijas, piecus gadus glabā datus par bruto pozīcijām, kuras veido nozīmīgu neto īso pozīciju.

2. Aprēķinot neto īso pozīciju, noteicošais laika brīdis ir pusnakts tās tirdzniecības dienas beigās, kurā fiziskā vai juridiskā persona iegūst attiecīgo pozīciju. Minēto laika brīdi piemēro visiem darījumiem neatkarīgi no izmantotajiem tirdzniecības līdzekļiem, tostarp darījumiem, kas izpildīti, izmantojot manuālo vai automatizēto tirdzniecību, un neatkarīgi no tā, vai darījumi ir vai nav notikuši parastajā tirdzniecības laikā. Informēšanu veic vai informāciju publisko ne vēlāk kā plkst. 15.30 nākamajā tirdzniecības dienā. Šajā punktā norādītos laika brīžus aprēķina saskaņā ar laiku tās attiecīgās kompetentās iestādes dalībvalstī, kura ir jāinformē par attiecīgo pozīciju.

⁽¹⁾ OV L 142, 30.4.2004., 12. lpp.

3. Informējot attiecīgo kompetento iestādi, nodrošina informācijas konfidencialitāti un iekļauj mehānismus, ar ko apstiprina informācijas avota autentiskumu.

4. Informāciju, kas noteikta 6. pantā, publisko tā, lai tiktu nodrošināta ātra un nediskriminējoša pieeja informācijai. Minēto informāciju nosūta uz centralizētu tīmekļa vietni, ko vada vai pārrauga attiecīgā kompetentā iestāde. Kompetentās iestādes paziņo minētās tīmekļa vietnes adresi EVTI, kas savukārt savā tīmekļa vietnē ievieto saiti uz visām šādām centralizētām tīmekļa vietnēm.

5. Lai nodrošinātu šā panta konsekventu piemērošanu, EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, kurā sīki precizē informāciju, kas jāsniedz, piemērojot 1. punktu.

EVTI minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 31. martam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu.

6. Lai nodrošinātu vienotus 4. punkta piemērošanas nosacījumus, EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, precizējot līdzekļus, ar kādiem informāciju var publicēt.

Minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu EVTI iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 31. martam.

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehnisko standartu noteikumus.

10. pants

Informēšanas un informācijas publiskošanas prasību piemērošana

Informēšanas un informācijas publiskošanas prasības atbilstīgi 5., 6., 7. un 8. pantam piemēro fiziskām vai juridiskām personām, kuru pastāvīgā dzīvesvieta vai uzņēmējdarbības veikšanas vieta ir Savienībā vai trešā valstī.

11. pants

EVTI sniedzamā informācija

1. Kompetentās iestādes reizi ceturksnī sniedz EVTI kopsavilkuma informāciju par neto īsajām pozīcijām saistībā ar emitēto akciju kapitālu un emitētajiem valsts parāda vērtspapīriem un par nesegtām pozīcijām saistībā ar valsts kredītriska mijmaiņas

darījumiem, attiecībā uz kuriem tās ir attiecīgās kompetentās iestādes un ir saņēmušas informāciju atbilstīgi 5., 7. un 8. pantam.

2. Lai veiktu šajā regulā noteiktos pienākumus, EVTI var jebkurā brīdī no attiecīgās kompetentās iestādes pieprasīt papildu informāciju par neto īsajām pozīcijām saistībā ar emitēto akciju kapitālu un emitētajiem valsts parāda vērtspapīriem vai par nesegtām pozīcijām saistībā ar valsts kredītriska mijmaiņas darījumiem.

Kompetentā iestāde sniedz pieprasīto informāciju EVTI vēlākais septiņās kalendārājās dienās. Gadījumos, ja negatīvi notikumi vai negatīva attīstība nopietni apdraud finanšu stabilitāti vai uzticēšanos tirgum attiecīgajā dalībvalstī vai citā dalībvalstī, kompetentā iestāde 24 stundās iesniedz EVTI visu pieejamo informāciju atbilstīgi 5., 7. un 8. panta informēšanas prasībām.

3. Lai nodrošinātu šā panta konsekventu piemērošanu, EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, kurā sīki precizē informāciju, kas jāsniedz saskaņā ar 1. un 2. punktu.

Minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu EVTI iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 31. martam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu.

4. Lai nodrošinātu vienotus 1. punkta piemērošanas nosacījumus, EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, nosakot formātu, kādā informācija jāsniedz saskaņā ar 1. un 2. punktu.

Minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu EVTI iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 31. martam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartu noteikumus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

III NODAĻA

NESEGTA ĪSĀ PĀRDOŠANA

12. pants

Ierobežojumi attiecībā uz akciju nesegtu īso pārdošanu

1. Fiziska vai juridiska persona var iesaistīties tādu akciju īsajā pārdošanā, kuras ir atļauts tirgot tirdzniecības vietā, tikai tad, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

a) fiziskā vai juridiskā persona ir aizņēmusies akcijas vai ir veikusi citus pasākumus, kas rada līdzīgas tiesiskās sekas;

b) fiziskā vai juridiskā persona ir noslēgusi nolīgumu par akciju aizņemšanos, vai arī tai ir cits noteikti izpildāms prasījums, kas izriet no līguma vai īpašuma tiesības reglamentējošiem tiesību aktiem, par īpašuma tiesību maiņu uz atbilstošu skaitu tādas pašas klases vērtspapīru, un tādējādi minēto norēķinu varēs veikt tā izpildes termiņā;

c) fiziskajai vai juridiskajai personai ir vienošanās ar trešo personu, saskaņā ar kuru minētā trešā persona ir apstiprinājusi, ka akcijas ir rezervētas un ka tā ir veikusi pasākumus attiecībā uz trešām personām, kas vajadzīgi, lai fiziskajai vai juridiskajai personai būtu pamatotas cerības, ka minēto norēķinu varēs veikt tā izpildes termiņā.

2. Lai nodrošinātu vienotus 1. punkta piemērošanas nosacījumus, EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, lai noteiktu nolīgumu, vienošanās un pasākumu veidus, kuri atbilstīgi nodrošina, ka akcijas būs pieejamas norēķina veikšanai. Nosakot, kādi pasākumi ir vajadzīgi, lai būtu pamatotas cerības, ka norēķins var tikt veikts tā izpildes termiņā, EVTI ņem vērā *inter alia* dienas tirdzniecību un akciju likviditāti.

Minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu EVTI iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 31. martam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehnisko standartu noteikumus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

13. pants

Ierobežojumi attiecībā uz valsts parāda vērtspapīru nesegtu iso pārdošanu

1. Fiziska vai juridiska persona var iesaistīties valsts parāda vērtspapīru īsajā pārdošanā tikai tad, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

a) fiziskā vai juridiskā persona ir aizņēmusies valsts parāda vērtspapīrus vai ir veikusi citus pasākumus, kas rada līdzīgas tiesiskās sekas;

b) fiziskā vai juridiskā persona ir noslēgusi nolīgumu par valsts parāda vērtspapīru aizņemšanos vai arī tai ir cits noteikti izpildāms prasījums, kas izriet no līguma vai īpašuma tiesības reglamentējošiem tiesību aktiem, par īpašuma tiesību maiņu uz atbilstošu skaitu tādas pašas klases vērtspapīru, un tādējādi minēto norēķinu var veikt tā izpildes termiņā; vai

c) fiziskajai vai juridiskajai personai ir vienošanās ar trešo personu, saskaņā ar kuru minētā trešā persona ir apstiprinājusi, ka valsts parāda vērtspapīri ir rezervēti vai arī citu iemeslu dēļ ir pamatotas cerības, ka norēķinu varēs veikt tā izpildes termiņā.

2. Panta 1. punktā minētos ierobežojumus nepiemēro, ja darījums kalpo, lai ierobežotu garās pozīcijas risku emitenta parāda instrumentos, kuru cenas noteikšana ir cieši saistīta ar attiecīgo valsts parāda vērtspapīru cenas noteikšanu.

3. Ja valsts parāda vērtspapīra likviditāte ir zemāka par sliekšni, kas noteikts saskaņā ar 4. punktā minēto metodoloģiju, attiecīgā kompetentā iestāde var uz laiku apturēt 1. punktā minētos ierobežojumus. Pirms attiecīgā kompetentā iestāde aptur minētos ierobežojumus, tā paziņo EVTI un pārējām kompetentajām iestādēm par ierosināto apturēšanu.

Apturēšana sākotnēji ir spēkā uz laikposmu, kas nepārsniedz sešus mēnešus no dienas, kad to publicē attiecīgās kompetentās iestādes tīmekļa vietnē. Apturēšanu var atjaunot uz laikposmiem, kas nepārsniedz sešus mēnešus, ja apturēšanas iemesli vēl aizvien pastāv. Ja līdz sākotnējā laikposma vai jebkura turpmāka atjaunošanas laikposma beigām apturēšana netiek atjaunota, tā automātiski beidzas.

EVTI 24 stundās pēc attiecīgās kompetentās iestādes paziņojuma sniedz atzinumu, pamatojoties uz 4. punktu, par paziņoto apturēšanu vai apturēšanas atjaunošanu. Atzinumu publicē EVTI tīmekļa vietnē.

4. Komisija saskaņā ar 42. pantu pieņem deleģētos aktus, kuros nosaka parametrus un metodes, saskaņā ar kurām aprēķina šā panta 3. punktā minēto likviditātes sliekšni attiecībā uz emitētajiem valsts parāda vērtspapīriem.

Parametrus un metodes, saskaņā ar kurām dalībvalstis aprēķina sliekšni, nosaka tā, ka gadījumā, ja sliekšnis tiek sasniegts, tas atspoguļo nozīmīgu samazinājumu salīdzinājumā ar attiecīgā valsts parāda vērtspapīra vidējo likviditātes līmeni.

Šo sliekšni nosaka, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, kas ir raksturīgi attiecīgajam valsts parāda vērtspapīru tirgum, tostarp ņemot vērā katra valsts emitenta neizpirkto emitēto valsts parāda vērtspapīru kopējo apmēru.

5. Lai nodrošinātu vienotus 1. punkta piemērošanas nosacījumus, EVTI var izstrādāt īstenošanas tehnisko standartu projektu, lai noteiktu nolīgumu vai vienošanās veidus, kuri atbilstīgi nodrošina, ka valsts parāda vērtspapīri būs pieejami norēķina veikšanai. EVTI jo īpaši ņem vērā nepieciešamību saglabāt likviditāti tirgos, īpaši valsts obligāciju un valsts obligāciju pārdošanas ar atpirkšanu tirgos.

Minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu EVTI iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 31. martam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehnisko standartu noteikumus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

14. pants

Ierobežojumi attiecībā uz nesegtiem valsts kredītriska mijmaiņas darījumiem

1. Fiziska vai juridiska persona var slēgt valsts kredītriska mijmaiņas darījumus tikai tad, ja minētā darījuma rezultātā nerodas 4. pantā minētā nesegta pozīcija valsts kredītriska mijmaiņas darījumā.

2. Kompetentā iestāde var uz laiku apturēt 1. punktā minētos ierobežojumus, ja tai ir objektīvi iemesli uzskatīt, ka tās valsts parāda vērtspapīru tirgus nedarbojas pienācīgi un ka šādiem ierobežojumiem varētu būt negatīva ietekme uz valsts kredītriska mijmaiņas darījumu tirgu, it īpaši palielinot aizņemšanās izmaksas valsts emitentiem vai nelabvēlīgi ietekmējot valsts emitentu spēju emitēt jaunus parāda vērtspapīrus. Minētie iemesli balstās uz šādiem rādītājiem:

- a) augstas vai pieaugošas valsts parāda vērtspapīru procentu likmes;
- b) pieaugošas valsts parāda vērtspapīru procentu likmju atšķirības salīdzinājumā ar citu valsts emitentu emitētajiem valsts parāda vērtspapīriem;
- c) pieaugošas prēmijas par valsts kredītriska mijmaiņas darījumiem salīdzinājumā ar pašu likni un salīdzinājumā ar citiem valsts emitentiem;
- d) laiks, kādā nepieciešams, lai pēc apjomīgas tirdzniecības valsts parāda vērtspapīru cena atgrieztos tās sākotnējā līdzsvara pozīcijā;
- e) valsts parāda vērtspapīru apmērs, ko var tirgot.

Kompetentā iestāde var izmantot arī citus rādītājus papildus tiem, kas minēti pirmās daļas a) līdz e) apakšpunktā.

Pirms attiecīgā kompetentā iestāde aptur ierobežojumus saskaņā ar šo pantu, tā paziņo EVTI un pārējām kompetentajām iestādēm par ierosināto apturēšanu un par tās pamatā esošajiem iemesliem.

Apturēšana sākotnēji ir spēkā uz laikposmu, kas nepārsniedz 12 mēnešus no dienas, kad to publicē attiecīgās kompetentās iestādes tīmekļa vietnē. Apturēšanu var atjaunot uz laikposmiem, kas nepārsniedz sešus mēnešus, ja apturēšanas iemesli vēl aizvien pastāv. Ja līdz sākotnējā laikposma vai jebkura turpmāka atjaunošanas laikposma beigām apturēšana netiek atjaunota, tā automātiski beidzas.

EVTI 24 stundās pēc attiecīgās kompetentās iestādes paziņojuma sniedz atzinumu par plānoto apturēšanu vai minētās apturēšanas atjaunošanu neatkarīgi no tā, vai kompetentā iestāde apturēšanu ir pamatojusi ar rādītājiem, kas noteikti pirmās

daļas a) līdz e) punktā, vai ar citiem rādītājiem. Ja plānotā apturēšana vai apturēšanas atjaunošana tiek pamatota ar otro daļu, minētajā atzinumā iekļauj arī kompetentās iestādes izmantoto rādītāju novērtējumu. Atzinumu publicē EVTI tīmekļa vietnē.

15. pants

Iepirkšanas procedūras

1. Dalībvalsts centrālais darījuma partneris, kas sniedz klīringa pakalpojumus attiecībā uz akcijām, nodrošina tādu procedūru ieviešanu, kas atbilst visām šādām prasībām:

- a) ja fiziska vai juridiska persona, kas pārdod akcijas, nav spējīga piegādāt akcijas norēķina veikšanai četru darbdienu laikā pēc norēķina izpildes termiņa, tiek automātiski uzsāktas procedūras, lai iepirktu akcijas nolūkā nodrošināt piegādi norēķina veikšanai;
- b) ja akciju iepirkšana to piegādei nav iespējama, pircējam tiek izmaksāta summa, pamatojoties uz piegādes dienā piegādājamo akciju vērtību, šai summai pieskaitot summu par pircējam nodarītajiem zaudējumiem, kas radušies norēķina neizpildes rezultātā; un
- c) fiziska vai juridiska persona, kas nav veikusi norēķinu, atļūdzina visas summas, kas samaksātas saskaņā ar a) un b) apakšpunktu.

2. Dalībvalsts centrālais darījuma partneris, kas sniedz klīringa pakalpojumus attiecībā uz akcijām, nodrošina tādu procedūru ieviešanu, saskaņā ar kurām, ja fiziska vai juridiska persona, kas pārdod akcijas, nepiegādā akcijas norēķina veikšanai līdz norēķina izpildes termiņam, šādai personai ir jāveic ikdienas maksājumi par katru šādas neizpildes dienu.

Ikdienas maksājumi ir pietiekami lieli, lai tiem būtu atturoša iedarība attiecībā uz fiziskām vai juridiskām personām, kas neveic norēķinu.

IV NODAĻA

ATBRĪVOJUMI

16. pants

Atbrīvojums, ja galvenā tirdzniecības vieta atrodas trešā valstī

1. Sabiedrības akcijām, kuras ir atļauts tirgot tirdzniecības vietā Savienībā, nepiemēro 5., 6., 12. un 15. pantu, ja šādu akciju galvenā tirdzniecības vieta atrodas trešā valstī.

2. Attiecībā uz sabiedrības akcijām, kas tiek tirgotas tirdzniecības vietā Savienībā un vietā, kas atrodas trešā valstī, attiecīgā kompetentā iestāde vismaz reizi divos gados nosaka, vai minēto akciju galvenā tirdzniecības vieta atrodas trešā valstī.

Attiecīgā kompetentā iestāde informē EVTI par šādām akcijām, attiecībā uz kurām tiek noteikts, ka to galvenā tirdzniecības vieta atrodas trešā valstī.

Reizi divos gados EVTI publicē tādu akciju sarakstu, kuru galvenā tirdzniecības vieta atrodas trešā valstī. Saraksts ir spēkā divus gadus.

3. Lai nodrošinātu šā panta konsekventu piemērošanu, EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, precizējot apgrozījuma aprēķina metodi, lai noteiktu akciju tirdzniecības galveno vietu.

Minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu EVTI iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 31. martam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu.

4. Lai nodrošinātu vienotus 1. un 2. punkta piemērošanas nosacījumus, EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, lai noteiktu:

- a) dienu, kurā, un laikposmu, par kuru ir jāveic aprēķins, lai noteiktu akciju galveno tirdzniecības vietu;
- b) dienu, līdz kurai attiecīgā kompetentā iestāde informē EVTI par tām akcijām, kuru galvenā tirdzniecības vieta atrodas trešā valstī;
- c) dienu, kurā sarakstam ir jāstājas spēkā pēc tam, kad to ir publicējusi EVTI.

Minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu EVTI iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 31. martam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehnisko standartu noteikumus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

17. pants

Atbrīvojums tirgus uzturētāja darbībām un primārā tirgus operācijām

1. Regulas 5., 6., 7., 12., 13. un 14. pantu nepiemēro darījumiem, kas veikti, pamatojoties uz tirgus uzturētāja darbībām.

2. Saskaņā ar 44. panta 2. punktā minēto procedūru Komisija var pieņemt lēmumus, nosakot, ka trešās valsts tiesiskais regulējums un uzraudzības sistēma nodrošina, ka minētajā trešā valstī atļauju saņēmušais tirgus atbilst juridiski saistošām

prasībām, kuras 1. punktā noteikto atbrīvojumu piemērošanas nolūkā ir līdzvērtīgas prasībām Direktīvas 2004/39/EK III sadaļā, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/6/EK (2003. gada 28. janvāris) par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu) ⁽¹⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/109/EK (2004. gada 15. decembris) par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū ⁽²⁾ un kuras minētajā trešā valstī efektīvi uzrauga un īsteno.

Trešās valsts tiesisko regulējumu un uzraudzības sistēmu var uzskatīt par līdzvērtīgu, ja minētajā trešā valstī:

- a) uz tirgiem attiecas reģistrācijas pienākums un tie ir pakļauti nepārtrauktai efektīvai uzraudzībai un īstenošanai;
- b) tirgos ir spēkā skaidri un pārredzami vērtspapīru tirdzniecības atļaujas noteikumi, kas nodrošina šādu vērtspapīru godīgu, pareizu un efektīvu tirgošanu un to brīvu apgrozījumu;
- c) vērtspapīru emitentiem tiek piemērotas prasības regulāri un nepārtraukti sniegt informāciju, nodrošinot ieguldītājiem augsta līmeņa aizsardzību; un
- d) tiek nodrošināta tirgus pārredzamība un integritāte, nepieļaujot tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, kas izpaužas kā iekšējās informācijas ļaunprātīga izmantošana un tirgus manipulācija.

3. Regulas 7., 13. un 14. pantu nepiemēro fiziskas vai juridiskas personas darbībai, ja tā darbojas kā pilnvarots primārais tirgotājs atbilstīgi nolīgumam ar valsts emitentu un darbojas kā galvenais tirgotājs attiecībā uz finanšu instrumentu saistībā ar primārā un sekundārā tirgus operācijām ar valsts parāda vērtspapīriem.

4. Šīs regulas 5., 6., 12., 13. un 14. pantu nepiemēro fiziskai vai juridiskai personai, ja tā iesaistās vērtspapīru īsajā pārdošanā vai kad tai ir neto īsā pozīcija saistībā ar stabilizācijas veikšanu saskaņā ar III nodaļu Komisijas Regulā (EK) Nr. 2273/2003 (2003. gada 22. decembris), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/6/EK īsteno attiecībā uz atbrīvojumiem saistībā ar atpirkšanas programmām un finanšu instrumentu stabilizāciju ⁽³⁾.

5. Šā panta 1. punktā minēto atbrīvojumu piemēro tikai tad, ja attiecīgā fiziskā vai juridiskā persona rakstiski paziņojusi savas piederības valsts kompetentajai iestādei par savu nodomu izmantot atbrīvojumu. Paziņojumu kompetentajai iestādei veic ne vēlāk kā 30 kalendārās dienas, pirms fiziskā vai juridiskā persona plāno pirmoreiz izmantot atbrīvojumu.

⁽¹⁾ OV L 96, 12.4.2003., 16. lpp.

⁽²⁾ OV L 390, 31.12.2004., 38. lpp.

⁽³⁾ OV L 336, 23.12.2003., 33. lpp.

6. Šā panta 3. punktā minēto atbrīvojumu piemēro tikai tad, ja pilnvarotais primārais tirgotājs ir rakstiski paziņojis tai kompetentajai iestādei, kas ir attiecīgā kompetentā iestāde attiecībā uz konkrēto valsts parāda vērtspapīru, par savu nodomu izmantot atbrīvojumu. Paziņojumu kompetentajai iestādei veic ne vēlāk kā 30 kalendārās dienas, pirms fiziskā vai juridiskā persona plāno pirmoreiz izmantot atbrīvojumu.

7. Panta 5. un 6. punktā minētā kompetentā iestāde var aizliegt izmantot atbrīvojumu, ja tā uzskata, ka fiziskā vai juridiskā persona neatbilst atbrīvojuma nosacījumiem. Aizliegumu nosaka 5. un 6. punktā minētajā 30 kalendāro dienu laikposmā vai pēc šā laikposma, ja kompetentā iestāde konstatē, ka fiziskās vai juridiskās personas apstākļos notikušas izmaiņas, kuru dēļ persona vairs neatbilst atbrīvojuma nosacījumiem.

8. Trešās valsts vienība, kas nav reģistrēta Savienībā, nosūta 5. un 6. punktā minēto paziņojumu tās Savienībā esošas galvenās tirdzniecības vietas kompetentajai iestādei, kurā tā veic tirdzniecību.

9. Fiziska vai juridiska persona, kas sniegusi paziņojumu saskaņā ar 5. punktu, iespējami drīz rakstiski paziņo savas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei par visām izmaiņām, kas ietekmē tās tiesības izmantot atbrīvojumu, vai arī par to, ka tā vairs nevēlas izmantot atbrīvojumu.

10. Fiziska vai juridiska persona, kas veikusi paziņojumu saskaņā ar 6. punktu, iespējami drīz rakstiski paziņo tai kompetentajai iestādei, kas ir attiecīgā kompetentā iestāde attiecībā uz konkrēto valsts parāda vērtspapīru, par visām izmaiņām, kas ietekmē tās tiesības izmantot atbrīvojumu, vai arī par to, ka tā vairs nevēlas izmantot atbrīvojumu.

11. Piederības dalībvalsts kompetentā iestāde var pieprasīt, lai fiziska vai juridiska persona, kas darbojas, izmantojot 1., 3. vai 4. punktā noteiktos atbrīvojumus, rakstiski iesniedz informāciju par savām turētajām šajām pozīcijām vai darbībām, ko tā veic, izmantojot atbrīvojumu. Fiziska vai juridiska persona sniedz informāciju ne vēlāk kā četrus kalendāro dienu laikā pēc pieprasījuma izteikšanas.

12. Kompetentā iestāde informē EVTI divu nedēļu laikā no paziņojuma saskaņā ar 5. vai 9. punktu par ikvienu tirgus uzturētāju un saskaņā ar 6. vai 10. punktu par ikvienu pilnvarotu primāro tirgotāju, kurš izmanto atbrīvojumu, un par ikvienu tirgus uzturētāju un pilnvarotu primāro tirgotāju, kurš vairs neizmanto atbrīvojumu.

13. EVTI publicē savā tīmekļa vietnē un atjaunina to tirgus uzturētāju un pilnvaroto primāro tirgotāju sarakstu, kuri izmanto atbrīvojumu.

14. Paziņojumu saskaņā ar šo pantu persona kompetentajai iestādei un kompetentā iestāde EVTI var sniegt jebkurā laikā 60 kalendārās dienās pirms 2012. gada 1. novembra.

V NODAĻA

KOMPETENTO IESTĀŽU UN EVTI IEJAUKŠANĀS PILNVARAS

1. IEDAĻA

Kompetento iestāžu pilnvaras

18. pants

Informēšana un informācijas publicēšana ārkārtas apstākļos

1. Ievērojot 22. pantu, kompetentā iestāde var pieprasīt, lai fiziskas vai juridiskas personas, kam ir neto īsās pozīcijas saistībā ar īpašiem finanšu instrumentiem vai finanšu instrumentu kategorijām, informē to vai publicē sīkaku informāciju par pozīciju, ja pozīcija sasniedz kompetentās iestādes noteikto informēšanas sliekšni vai nokrīt zem tā un ja:

a) negatīvi notikumi vai negatīva attīstība nopietni apdraud finanšu stabilitāti vai uzticēšanos tirgum attiecīgajā dalībvalstī vai vienā vai vairākās citās dalībvalstīs; un

b) pasākums nepieciešams apdraudējuma novēršanai, un tā negatīvā ietekme uz finanšu tirgu efektivitāti būs samērīga ar tā labvēlīgo ietekmi.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro tiem finanšu instrumentiem, attiecībā uz kuriem 5. līdz 8. pantā jau tiek pieprasīta pārredzamība. Panta 1. punktā minēto pasākumu var piemērot kompetentās iestādes noteiktos apstākļos, vai uz to var attiekties kompetentās iestādes noteikti izņēmumi. Izņēmumus īpaši var precizēt, lai tos piemērotu tirgus uzturētāja darbībām vai primārā tirgus darbībām.

19. pants

Informēšanas pienākums aizdevējiem ārkārtas apstākļos

1. Ievērojot 22. pantu, kompetentā iestāde var veikt šā panta 2. punktā minēto pasākumu, ja:

a) negatīvi notikumi vai negatīva attīstība nopietni apdraud finanšu stabilitāti vai uzticēšanos tirgum attiecīgajā dalībvalstī vai vienā vai vairākās citās dalībvalstīs; un

b) pasākums nepieciešams apdraudējuma novēršanai, un tā negatīvā ietekme uz finanšu tirgu efektivitāti būs samērīga ar tā labvēlīgo ietekmi.

2. Kompetentā iestāde var pieprasīt, lai fiziska vai juridiska persona, kas ir iesaistīta īpašu finanšu instrumentu vai noteiktas kategorijas finanšu instrumentu aizdošanā, informē par visām būtiskām izmaiņām attiecībā uz samaksu, kas tiek pieprasīta par šādu aizdošanu.

20. pants

Īsās pārdošanas un līdzīgu darījumu ierobežojumi ārkārtas apstākļos

1. Ievērojot 22. pantu, kompetentā iestāde var veikt vienu vai vairākus šā panta 2. punktā minētos pasākumus, ja:

- a) negatīvi notikumi vai negatīva attīstība nopietni apdraud finanšu stabilitāti vai uzticēšanos tirgum attiecīgajā dalībvalstī vai vienā vai vairākās citās dalībvalstīs; un
- b) pasākums nepieciešams apdraudējuma novēršanai, un tā negatīvā ietekme uz finanšu tirgu efektivitāti būs samērīga ar tā labvēlīgo ietekmi.

2. Kompetentā iestāde var aizliegt fiziskām vai juridiskām personām iesaistīties vai noteikt nosacījumus attiecībā uz to iesaistīšanos:

- a) īsajā pārdošanā; vai
- b) darījumā, kas nav īsā pārdošana, kura rada finanšu instrumentu vai ir saistīta ar finanšu instrumentu, un minētā darījuma ietekme vai viena no ietekmēm ir cita finanšu instrumenta cenas vai vērtības pazemināšanās gadījumā piešķirt fiziskajai vai juridiskajai personai, kas iesaistās minētajā darījumā, finansiālu priekšrocību.

3. Pasākumu, kas veikts saskaņā ar 2. punktu, var piemērot darījumiem, kuri attiecas uz visiem finanšu instrumentiem, noteiktas kategorijas finanšu instrumentiem vai īpašam finanšu instrumentam. Šo pasākumu var piemērot kompetentās iestādes noteiktos apstākļos, vai uz to var attiekties kompetentās iestādes noteikti izņēmumi. Izņēmumus var jo īpaši precizēt, lai tos piemērotu tirgus uzturētāja darbībām vai primārā tirgus darbībām.

21. pants

Valsts kredītriska mijmaiņas darījumu ierobežojumi ārkārtas apstākļos

1. Ievērojot 22. pantu, kompetentā iestāde var ierobežot fiziskas vai juridiskas personas tiesības iesaistīties valsts kredītriska mijmaiņas darījumos vai ierobežot valsts kredītriska mijmaiņas darījumu nesegto pozīciju vērtību, kuros minētajām personām atļauts iesaistīties, ja:

- a) negatīvi notikumi vai negatīva attīstība nopietni apdraud finanšu stabilitāti vai uzticēšanos tirgum attiecīgajā dalībvalstī vai vienā vai vairākās citās dalībvalstīs; un
- b) pasākums nepieciešams apdraudējuma novēršanai, un tā negatīvā ietekme uz finanšu tirgu efektivitāti būs samērīga ar tā labvēlīgo ietekmi.

2. Pasākumu, kas veikts saskaņā ar 1. punktu, var piemērot noteiktas kategorijas valsts kredītriska mijmaiņas darījumiem vai īpašiem valsts kredītriska mijmaiņas darījumiem. Šo pasākumu var piemērot kompetentās iestādes noteiktos apstākļos, vai uz to var attiekties kompetentās iestādes noteikti izņēmumi. Izņēmumus var jo īpaši precizēt, lai tos piemērotu tirgus uzturētāja darbībām vai primārā tirgus darbībām.

22. pants

Citu kompetento iestāžu pasākumi

Neskarot 26. pantu, kompetentā iestāde attiecībā uz tādu finanšu instrumentu, attiecībā uz kuru tā nav attiecīgā kompetentā iestāde, var noteikt vai atjaunot pasākumu saskaņā ar 18., 19., 20. vai 21. pantu tikai ar attiecīgās kompetentās iestādes piekrišanu.

23. pants

Pilnvaras īslaicīgi ierobežot finanšu instrumentu īsās pārdošanas ievērojama cenu krituma gadījumā

1. Ja vienas tirdzniecības dienas laikā kādā tirdzniecības vietā ir ievērojams finanšu instrumenta cenas kritums attiecībā pret noslēguma cenu minētajā vietā iepriekšējā tirdzniecības dienā, minētās tirdzniecības vietas piederības dalībvalsts kompetentā iestāde apsver, vai ir lietderīgi aizliegt vai ierobežot fizisku vai juridisku personu iesaistīšanos šo finanšu instrumentu īsajā pārdošanā minētajā tirdzniecības vietā vai kā citādi ierobežot darījumus ar attiecīgo finanšu instrumentu minētajā tirdzniecības vietā, lai nepieļautu attiecīgā finanšu instrumenta cenas haotisku samazināšanos.

Ja saskaņā ar šā punkta pirmo daļu kompetentā iestāde pārliecinās, ka tas ir lietderīgi, tā akciju vai parāda instrumentu gadījumā aizliedz vai ierobežo fizisko un juridisko personu iesaistīšanos īsajā pārdošanā minētajā tirdzniecības vietā vai cita veida finanšu instrumenta gadījumā ierobežo darījumus ar attiecīgo finanšu instrumentu minētajā tirdzniecības vietā, lai nepieļautu attiecīgā finanšu instrumenta cenas haotisku samazināšanos.

2. Panta 1. punktā minēto pasākumu piemēro ne ilgāk kā līdz tās tirdzniecības dienas beigām, kas seko tirdzniecības dienai, kurā noticis cenas kritums. Ja tās tirdzniecības dienas beigās, kas seko tirdzniecības dienai, kurā noticis cenas kritums, neskatoties uz veikto pasākumu, notiek vēl viens nozīmīgs finanšu instrumenta cenas kritums tādā apmērā, kas atbilst vismaz pusei no 5. punktā minētā apmēra salīdzinājumā ar pirmās tirdzniecības dienas noslēguma cenu, kompetentā iestāde var pasākumu pagarināt uz papildu laikposmu, kas nepārsniedz divas tirdzniecības dienas pēc otrās tirdzniecības dienas beigām.

3. Panta 1. punktā minēto pasākumu piemēro kompetentās iestādes noteiktos apstākļos, vai uz to var attiekties kompetentās iestādes noteikti izņēmumi. Izņēmumus var jo īpaši precizēt, lai tos piemērotu tirgus uzturētāja darbībām vai primārā tirgus darbībām.

4. Ja vienas tirdzniecības dienas laikā kādā tirdzniecības vietā ir ievērojams finanšu instrumenta cenas kritums par vērtību, kas norādīta 5. punktā, šīs tirdzniecības vietas piederības dalībvalsts kompetentā iestāde ne vēlāk kā divas stundas pēc attiecīgās tirdzniecības dienas beigām paziņo EVTI par lēmumu, ko tā pieņēmusi saskaņā ar 1. punktu. EVTI nekavējoties informē to piederības dalībvalstu kompetentās iestādes, kurās ir tirdzniecības vietas, kas veic darījumus ar to pašu finanšu instrumentu.

Ja kompetentā iestāde nepiekrīt citas kompetentās iestādes veiktajām darbībām saistībā ar finanšu instrumentu, ar kuru veic darījumus dažādās tirdzniecības vietās, kuru darbību regulē dažādas kompetentās iestādes, EVTI var palīdzēt minētajām iestādēm panākt vienošanos saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. pantu.

Samierināšanu pabeidz tās pašas tirdzniecības dienas beigās līdz pusnaktij. Ja attiecīgās kompetentās iestādes nepanāk vienošanos samierināšanas posmā, EVTI var pieņemt lēmumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. panta 3. punktu. Lēmumu pieņem pirms nākamās tirdzniecības dienas sākuma.

5. Kā noteikts Regulas (EK) Nr. 1287/2006 22. pantā, likvidu akciju gadījumā vērtības kritums ir 10 % vai vairāk; nelikvidām akcijām un citām finanšu instrumentu kategorijām krituma apmēru precizē Komisija.

6. Ņemot vērā attīstību finanšu tirgos, EVTI var sagatavot un nosūtīt Komisijai atzinumu par nepieciešamību pielāgot 5. punktā minēto sliekšni.

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 42. pantu, grozot šā panta 5. punktā minētos sliekšņus, ņemot vērā attīstību finanšu tirgū.

7. Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 42. pantu, precizējot, kas ir nozīmīgs vērtības kritums finanšu instrumentiem, kuri nav likvidas akcijas, ņemot vērā katras finanšu instrumentu kategorijas īpatnības un svārstību atšķirības.

8. Lai nodrošinātu šā panta konsekvētu piemērošanu, EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, precizējot aprēķina metodi 10 % vērtības kritumam likvidajām akcijām un Komisijas precizētajam vērtības kritumam, kas noteikts 7. punktā.

EVTI minēto regulatīvo tehnisko standartu projektus iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 31. martam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu.

24. pants

Ierobežojumu laikposms

Pasākums, ko piemēro saskaņā ar 18., 19., 20. vai 21. pantu, sākotnēji ir spēkā uz laikposmu, kas nepārsniedz trīs mēnešus no 25. pantā minētā paziņojuma publicēšanas dienas.

Pasākumu var turpmāk atjaunot uz laiku, kas nepārsniedz trīs mēnešus, ja joprojām pastāv šāda pasākuma piemērošanas iemesli. Ja pasākums netiek atjaunots līdz šāda triju mēnešu laikposma beigām, tas automātiski beidzas.

25. pants

Paziņojums par ierobežojumiem

1. Kompetentā iestāde savā tīmekļa vietnē publicē paziņojumu par visiem lēmumiem noteikt vai atjaunot 18. līdz 23. pantā minētos pasākumus.

2. Paziņojumā iekļauj sīkāku informāciju vismaz par:

a) noteiktajiem pasākumiem, tostarp par tiem instrumentiem un darījumu kategorijām, uz kurām tie attieksies, kā arī par to ilgumu;

b) iemesliem, kādēļ kompetentā iestāde uzskata, ka ir jānosaka pasākumi, tostarp pierādījumiem, kas pamato minētos iemeslus.

3. Pasākums, kas minēts 18. līdz 23. pantā, stājas spēkā, kad tiek publicēts paziņojums, vai paziņojumā noteiktā laikā, kas ir pēc tā publicēšanas, un to piemēro tikai attiecībā uz tādiem darījumiem, kuros iesaistās pēc pasākuma stāšanās spēkā.

26. pants

Paziņojums EVTI un citām kompetentām iestādēm

1. Pirms jebkādu pasākumu saskaņā ar 18., 19., 20. vai 21. pantu noteikšanas vai atjaunošanas un pirms jebkādu ierobežojumu saskaņā ar 23. pantu noteikšanas kompetentā iestāde paziņo EVTI un pārējām kompetentām iestādēm par tās ierosināto pasākumu.

2. Paziņojumā iekļauj sīkāku informāciju par ierosinātajiem pasākumiem, finanšu instrumentu un darījumu kategorijām, uz kurām tie attieksies, pierādījumus, kas pamato minēto pasākumu iemeslus, un pasākumu plānoto spēkā stāšanās laiku.

3. Paziņojumu par ierosinājumu noteikt vai atjaunot pasākumu saskaņā ar 18., 19., 20. vai 21. pantu sniedz ne vēlāk kā 24 stundas pirms pasākuma plānotās stāšanās spēkā vai atjaunošanas. Ārkārtas apstākļos kompetentā iestāde paziņojumu var sniegt vēlāk nekā 24 stundas pirms pasākuma plānotās stāšanās spēkā, ja to nav bijis iespējams izdarīt 24 stundas iepriekš. Paziņojumu par ierobežojumu saskaņā ar 23. pantu sniedz pirms pasākuma plānotās stāšanās spēkā.

4. Kompetentā iestāde, kas saņem paziņojumu saskaņā ar šo pantu, var veikt pasākumus saskaņā ar 18. līdz 23. pantu attiecīgajā dalībvalstī, ja tā pārliecinās, ka pasākums ir nepieciešams, lai palīdzētu tai kompetentajai iestādei, kura sniedz šādu paziņojumu. Kompetentā iestāde, kura saņem paziņojumu, arī sniedz paziņojumu saskaņā ar 1. līdz 3. punktu, ja tā ierosina veikt pasākumus.

2. IEDAĻA

EVTI pilnvaras

27. pants

EVTI veikta koordinācija

1. EVTI izpilda veicinātāja un koordinatora lomu saistībā ar pasākumiem, ko kompetentās iestādes veic saskaņā ar 1. iedaļu. Jo īpaši EVTI nodrošina, ka kompetentās iestādes ievēro konsekvēntu pieeju attiecībā uz veiktajiem pasākumiem, īpaši attiecībā uz gadījumiem, kad jāizmanto iejaukšanās pilnvaras, noteikto pasākumu raksturu un šādu pasākumu uzsākšanu un ilgumu.

2. Pēc paziņojuma saskaņā ar 26. pantu saņemšanas par pasākumu, ko plāno noteikt vai atjaunot saskaņā ar 18., 19., 20. vai 21. pantu, EVTI 24 stundās sagatavo atzinumu par to, vai tā uzskata, ka pasākums vai ierosinātais pasākums ir nepieciešams, lai novērstu ārkārtas apstākļus. Atzinumā norāda, vai EVTI uzskata, ka negatīvi notikumi vai negatīva attīstība nopietni apdraud finanšu stabilitāti vai uzticēšanos tirgum vienā vai vairākās dalībvalstīs, vai pasākums vai ierosinātais pasākums ir atbilstīgs un samērīgs apdraudējuma novēršanai un vai šāda pasākuma ierosinātais ilgums ir pamatots. Ja EVTI uzskata, ka apdraudējuma novēršanai nepieciešams, lai pārējās kompetentās iestādes veic pasākumus, tā arī to norāda savā atzinumā. Atzinumu publicē EVTI tīmekļa vietnē.

3. Ja kompetentā iestāde ierosina veikt pasākumu vai veikt pasākumus pretēji 2. punktā minētajam EVTI atzinumam vai atsakās veikt pasākumu pretēji EVTI atzinumam saskaņā ar minēto punktu, tā 24 stundās pēc EVTI atzinuma saņemšanas savā tīmekļa vietnē publicē paziņojumu, kurā pilnībā paskaidro savas rīcības iemeslus. Ja rodas šāda situācija, EVTI apsver, vai ir pietiekami nosacījumi un situācija atbilst tam, lai tā izmantotu iejaukšanās pilnvaras saskaņā ar 28. pantu.

4. EVTI regulāri pārskata saskaņā ar šo pantu veiktos pasākumus, bet ne retāk kā reizi trīs mēnešos. Ja pasākums nav atjaunots līdz šāda triju mēnešu laikposma beigām, tas automātiski zaudē spēku.

28. pants

EVTI iejaukšanās pilnvaras ārkārtas apstākļos

1. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 9. panta 5. punktu EVTI, ievērojot šā panta 2. punktu, vai nu:

- a) pieprasa, lai fiziskas vai juridiskas personas, kam ir neto īsās pozīcijas saistībā ar īpašu finanšu instrumentu vai finanšu instrumentu kategoriju, informē kompetento iestādi vai publisko sīkāku informāciju par šādu pozīciju; vai
- b) nosaka aizliegumu vai nosacījumus attiecībā uz fizisku vai juridisku personu iesaistīšanos īsajā pārdošanā vai darījumā, kas rada finanšu instrumentu, kurš nav neviens no 1. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem finanšu instrumentiem, vai ir saistīts ar tādu finanšu instrumentu, ja šā darījuma ietekme vai viena no ietekmēm ir piešķirt fiziskai vai juridiskai personai finansiālu priekšrocību cita finanšu instrumenta cenas vai vērtības pazemināšanās gadījumā.

Pasākumu var piemērot īpašos EVTI noteiktos apstākļos, vai uz to var attiekties EVTI noteikti izņēmumi. Izņēmumus var jo īpaši precizēt, lai tos piemērotu tirgus uzturētāja darbībām vai primārā tirgus darbībām.

2. EVTI pieņem lēmumu saskaņā ar 1. punktu tikai tad, ja:

- a) pasākumi, kas uzskaitīti 1. punkta a) un b) apakšpunktā, ir vērsti uz finanšu tirgu pienācīgas darbības un integritātes apdraudējuma vai visas Savienības finanšu sistēmas vai tās daļas stabilitātes apdraudējuma novēršanu, un situācijai ir pārrobežu ietekme; un
- b) neviena kompetentā iestāde nav veikusi pasākumus apdraudējuma novēršanai vai viena vai vairākas kompetentās iestādes ir veikušas pasākumus, kas nav pienācīgi novērsuši apdraudējumu.

3. Veicot 1. punktā minētos pasākumus, EVTI ņem vērā to, kādā mērā pasākums:

- a) ievērojami novērš finanšu tirgu pienācīgas darbības un integritātes apdraudējumu vai visas Savienības finanšu sistēmas vai tās daļas stabilitātes apdraudējumu vai ievērojami uzlabo kompetento iestāžu spēju pārraudzīt šo apdraudējumu;

b) nerada regulatīvās patvaļas risku;

c) nerada negatīvu ietekmi uz finanšu tirgu efektivitāti, tostarp samazinot likviditāti šajos tirgos vai radot neskaidrības tirgus dalībniekiem tādā veidā, kas nav samērīgi ar pasākuma labvēlīgo ietekmi.

Ja viena vai vairākas kompetentās iestādes veikušas pasākumu saskaņā ar 18., 19., 20. vai 21. pantu, EVTI var veikt ikvienu šā panta 1. punktā minēto pasākumu, nesniedzot 27. pantā paredzēto atzinumu.

4. Pirms tiek lemts par 1. punktā minēta pasākuma noteikšanu vai atjaunošanu, EVTI apspriežas ar ESRK un vajadzības gadījumā ar citām attiecīgām iestādēm.

5. Pirms tiek lemts par 1. punktā minēta pasākuma noteikšanu vai atjaunošanu, EVTI paziņo attiecīgajām kompetentajām iestādēm par ierosināto pasākumu. Paziņojumā iekļauj sīkāku informāciju par ierosināto pasākumu, finanšu instrumentu un darījumu kategorijām, uz kurām tie attieksies, pierādījumus, kas pamato minēto pasākumu iemeslus, un minēto pasākumu plānoto spēkā stāšanās laiku.

6. Paziņojumu sniedz ne vēlāk kā 24 stundas pirms pasākuma stāšanās spēkā vai atjaunošanas. Ārkārtas apstākļos EVTI paziņojumu var sniegt vēlāk nekā 24 stundas pirms pasākuma plānotās stāšanās spēkā, ja to nav bijis iespējams izdarīt 24 stundas iepriekš.

7. EVTI savā tīmekļa vietnē publicē paziņojumu par visiem lēmumiem noteikt vai atjaunot kādu 1. punktā minēto pasākumu. Paziņojumā precizē vismaz šādu informāciju:

a) noteiktos pasākumus, tostarp instrumentus un darījumu kategorijas, uz kurām tie attieksies, kā arī to ilgumu; un

b) iemeslus, kādēļ EVTI uzskata, ka pasākumi ir jānosaka, tostarp pierādījumus, kas pamato minētos iemeslus.

8. Pēc tam, kad tiek nolemts noteikt vai atjaunot 1. punktā noteiktos pasākumus, EVTI nekavējoties informē kompetentās iestādes par veiktajiem pasākumiem.

9. Pasākums stājas spēkā, kad EVTI tīmekļa vietnē tiek publicēts paziņojums, vai paziņojumā norādītajā laikā, kas ir pēc tā publicēšanas, un to piemēro tikai attiecībā uz tādiem darījumiem, kuros iesaistās pēc pasākuma stāšanās spēkā.

10. EVTI ar pienācīgu regularitāti un katrā ziņā vismaz reizi trijos mēnešos pārskata 1. punktā minētos pasākumus. Ja pasākums netiek atjaunots līdz šāda triju mēnešu laikposma beigām, tas automātiski beidzas. Pasākumu atjaunošanai piemēro 2. līdz 9. punktu.

11. Pasākums, ko EVTI pieņem saskaņā ar šo pantu, dominē pār jebkuru citu pasākumu, ko kompetentā iestāde veikusi saskaņā ar 1. iedaļu.

29. pants

EVTI pilnvaras ārkārtas situācijās saistībā ar valsts parāda vērtspapīriem

Ja rodas ārkārtas situācija saistībā ar valsts parāda vērtspapīriem vai valsts kredītriska mijmaiņas darījumiem, piemēro Regulas (ES) Nr. 1095/2010 18. un 38. pantu.

30. pants

Negatīvu notikumu vai negatīvas attīstības turpmāka precizēšana

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 42. pantu pieņemt deleģētos aktus, precizējot kritērijus un faktorus, kuri jāņem vērā kompetentajām iestādēm un EVTI, nosakot, kādos gadījumos rodas 18. līdz 21. pantā un 27. pantā minētie negatīvie notikumi vai negatīva attīstība un 28. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētie apdraudējumi.

31. pants

EVTI pētījumi

Pēc vienas vai vairāku kompetento iestāžu, Eiropas Parlamenta, Padomes vai Komisijas pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas EVTI var veikt pētījumu par konkrētu jautājumu vai praksi saistībā ar īso pārdošanu vai saistībā ar kredītriska mijmaiņas darījumu izmantošanu, lai izvērtētu, vai minētais jautājums vai prakse potenciāli apdraud finanšu stabilitāti vai uzticēšanos tirgum Savienībā.

EVTI trīs mēnešu laikā no šāda pētījuma beigām publicē ziņojumu, izklāstot konstatētos faktus un ieteikumus saistībā ar attiecīgo jautājumu vai praksi.

VI NODAĻA

KOMPETENTO IESTĀŽU LOMA

32. pants

Kompetentās iestādes

Katra dalībvalsts šīs regulas vajadzībām norīko vienu vai vairākas kompetentās iestādes.

Ja dalībvalsts norīko vairāk nekā vienu kompetento iestādi, tā skaidri nosaka to attiecīgo lomu un norīko attiecīgu iestādi, kas būs atbildīga par sadarbības koordinēšanu un informācijas apmaiņu ar Komisiju, EVTI un pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm.

Dalībvalstis par norīkotajām iestādēm informē Komisiju, EVTI un pārējo dalībvalstu kompetentās iestādes.

33. pants

Kompetento iestāžu pilnvaras

1. Lai veiktu savus pienākumus saskaņā ar šo regulu, attiecīgām kompetentajām iestādēm ir visas uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras, kas ir vajadzīgas to funkciju izpildei. Tās savas pilnvaras īsteno jebkurā no turpmāk minētajiem veidiem:

- a) tieši;
- b) sadarbībā ar citām iestādēm;
- c) vēršoties kompetentajās tiesu iestādēs.

2. Lai pildītu savus pienākumus saskaņā ar šo regulu, kompetentajām iestādēm saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pilnvaras:

- a) piekļūt jebkuram dokumentam jebkādā formā, saņemt vai izgatavot tā kopiju;
- b) pieprasīt informāciju no ikvienas fiziskas vai juridiskas personas un vajadzības gadījumā izsaukt un iztaujāt fizisku vai juridisku personu, lai iegūtu informāciju;
- c) veikt pārbaudes uz vietas, par to iepriekš paziņojot vai nepaziņojot;
- d) pieprasīt esošos tālruņa sarunu un esošos datu plūsmas ierakstus;
- e) pieprasīt izbeigt jebkuru praksi, kas ir pretrunā šīs regulas noteikumiem;
- f) pieprasīt aktīvu iesaldēšanu un/vai sekvestrāciju.

3. Neskarot 2. punkta a) un b) apakšpunktu, kompetentajām iestādēm ir pilnvaras atsevišķos gadījumos pieprasīt, lai fiziska vai juridiska persona, kura iesaistās kredītriska mijmaiņas darījumā, sniedz šādu informāciju:

- a) paskaidrojumu par darījuma mērķi un par to, vai darījums tiek veikts riska ierobežošanai vai ar citu mērķi; un
- b) informāciju, kas apliecina pamatā esošo risku, ja darījums tiek veikts riska ierobežošanai.

34. pants

Dienesta noslēpums

1. Pienākums glabāt dienesta noslēpumu attiecas uz visām fiziskām vai juridiskām personām, kas strādā vai ir strādājušas kompetentajās iestādēs vai citās iestādēs, vai tādas fiziskas vai juridiskas personas labā, kurai kompetentā iestāde ir deleģējusi uzdevumus, tostarp kompetentās iestādes nolīgtiem revidentiem un ekspertiem. Konfidenciālu informāciju, uz kuru attiecas dienesta noslēpums, neizpauž citai fiziskai vai juridiskai personai vai iestādei, ja vien šāda izpaušana nav nepieciešama tiesvedībai.

2. Visu informāciju, ar ko kompetentās iestādes apmainās saskaņā ar šo regulu un kas skar darījumu vai darbības apstākļus vai citus ekonomiska vai personiska rakstura jautājumus, uzskata par konfidenciālu un uz to attiecinā dienesta noslēpuma prasības, izņemot gadījumus, kad kompetentā iestāde informācijas sniegšanas laikā paziņo, ka šādu informāciju drīkst izpaust, vai ja šāda izpaušana ir nepieciešama tiesvedībai.

35. pants

Sadarbības pienākums

Kompetentās iestādes sadarbojas, ja tas nepieciešams vai ir noderīgi, piemērojot šo regulu. Jo īpaši kompetentās iestādes nekavējoties sniedz viena otrai informāciju, kas ir svarīga to pienākumu veikšanai saskaņā ar šo regulu.

36. pants

Sadarbība ar EVTI

Piemērojot šo regulu, kompetentās iestādes sadarbojas ar EVTI saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1095/2010.

Kompetentās iestādes nekavējoties sniedz EVTI visu informāciju, kas ir nepieciešama tās pienākumu veikšanai saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1095/2010.

37. pants

Sadarbība pārbaudi uz vietas vai izmeklēšanas lūgumu gadījumos

1. Kādas dalībvalsts kompetentā iestāde var lūgt citas dalībvalsts kompetentās iestādes palīdzību saistībā ar pārbaudi uz vietas vai izmeklēšanu.

Kompetentā iestāde, kas izteikusi lūgumu, informē EVTI par ikvienu pirmajā daļā minēto lūgumu. Ja pārbaudei vai izmeklēšanai ir pārrobežu ietekme, EVTI var koordinēt šo pārbaudi vai izmeklēšanu, un tā koordinē to, ja tas tiek lūgts.

2. Ja kompetentā iestāde saņem citas dalībvalsts kompetentās iestādes lūgumu veikt pārbaudi uz vietas, tā var:

- a) pati veikt pārbaudi uz vietas vai izmeklēšanu;
- b) ļaut kompetentajai iestādei, kura iesniegusi lūgumu, piedalīties pārbaudē uz vietas vai izmeklēšanā;
- c) ļaut kompetentajai iestādei, kura iesniegusi lūgumu, pašai veikt pārbaudi uz vietas vai izmeklēšanu;
- d) iecelt revidentus vai ekspertus pārbaudes veikšanai uz vietas vai izmeklēšanas veikšanai;
- e) īpašus, ar uzraudzību saistītus uzdevumus izpildīt kopīgi ar citām kompetentajām iestādēm.

3. EVTI var lūgt kompetentajām iestādēm veikt konkrētus izmeklēšanas uzdevumus un pārbaudes uz vietas, ja šāda informācija EVTI ir pamatoti nepieciešama, lai tā varētu īstenot pilnvaras, kas tai skaidri piešķirtas ar šo regulu.

38. pants

Sadarbība ar trešām valstīm

1. Kompetentās iestādes iespēju robežās noslēdz sadarbības vienošanās ar trešo valstu uzraudzības iestādēm par informācijas apmaiņu ar trešo valstu uzraudzības iestādēm, no šīs regulas izrietošo saistību izpildi trešās valstīs un tādiem līdzīgiem pasākumiem trešās valstīs, ko veic to uzraudzības iestādes papildus pasākumiem, kuri veikti saskaņā ar V nodaļu. Ar šādu sadarbības vienošanos nodrošina vismaz efektīvu informācijas apmaiņu, kas kompetentajām iestādēm ļauj izpildīt savus pienākumus saskaņā ar šo regulu.

Kompetentā iestāde informē EVTI un citu dalībvalstu kompetentās iestādes, ja tā ierosina noslēgt šādu vienošanos.

2. Sadarbības vienošanās iekļauj noteikumus par datu un informācijas apmaiņu, kas vajadzīga, lai attiecīgā kompetentā iestāde izpildītu 16. panta 2. punktā noteikto pienākumu.

3. EVTI koordinē sadarbības vienošanos izstrādi starp kompetentajām iestādēm un trešo valstu attiecīgajām uzraudzības iestādēm. Šajā nolūkā EVTI sagatavo sadarbības vienošanās paraugformu, ko kompetentās iestādes var izmantot.

EVTI arī koordinē tādas informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm, kas iegūta no trešo valstu uzraudzības iestādēm un kas var būt svarīga, veicot pasākumus saskaņā ar V nodaļu.

4. Kompetentās iestādes slēdz sadarbības vienošanās par informācijas apmaiņu ar trešo valstu uzraudzības iestādēm tikai tad, ja uz izpausto informāciju attiecas dienesta noslēpuma garantijas, kuras ir vismaz līdzvērtīgas 34. pantā minētajām garantijām. Šādas informācijas apmaiņas nolūks ir minēto kompetento iestāžu uzdevumu izpilde.

39. pants

Personas datu pārsūtīšana un glabāšana

Attiecībā uz personas datu pārsūtīšanu starp dalībvalstīm vai starp dalībvalstīm un trešo valsti dalībvalstis piemēro Direktīvu 95/46/EK. Attiecībā uz EVTI veikto personas datu pārsūtīšanu dalībvalstīm vai trešai valstij EVTI ievēro Regulu (EK) Nr. 45/2001.

Pirmajā daļā minēto personas datu glabāšanas maksimālais ilgums ir pieci gadi.

40. pants

Informācijas izpaušana trešām valstīm

Katru gadījumu izskatot atsevišķi, kompetentā iestāde var nosūtīt trešās valsts uzraudzības iestādei datus un datu analīzi, ja ir izpildīti Direktīvas 95/46/EK 25. vai 26. panta nosacījumi. Kompetentā iestāde pārliecinās, ka datu nosūtīšana ir nepieciešama šīs regulas mērķiem. Jebkuru šādu nosūtīšanu veic, vienojoties, ka, nesāņemot kompetentās iestādes skaidru rakstisku atļauju, trešā valsts nenosūta datus citas trešās valsts uzraudzības iestādei.

Kompetentā iestāde izpauž no citas dalībvalsts kompetentās iestādes saņemto informāciju, kas saskaņā ar 34. pantu ir konfidenciāla, trešās valsts uzraudzības iestādei tikai tad, ja attiecīgā kompetentā iestāde ir saņēmusi informāciju nosūtošās kompetentās iestādes skaidru piekrišanu, turklāt attiecīgā gadījumā informāciju izpauž tikai tiem mērķiem, kuriem kompetentā iestāde ir sniegusi savu piekrišanu.

41. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām un administratīviem pasākumiem, kas piemērojami šīs regulas pārkāpumu gadījumā, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Minētās sankcijas un administratīvie pasākumi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši.

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1095/2010 EVTI var pieņemt pamatnostādnes, lai nodrošinātu vienotu pieeju attiecībā uz dalībvalstīs paredzamajām sankcijām un administratīvajiem pasākumiem.

Par šiem pirmajā un otrajā daļā minētajiem noteikumiem dalībvalstis informē Komisiju un EVTI līdz 2012. gada 1. jūlijam, un nekavējoties tās informē par visiem turpmākiem grozījumiem, kas ietekmē minētos noteikumus.

EVTI savā tīmekļa vietnē publicē un regulāri atjaunina katrā dalībvalstī piemērojamo sankciju un administratīvo pasākumu sarakstu.

Dalībvalstis ik gadu sniedz EVTI apkopotu informāciju par visām piemērotajām sankcijām vai administratīvajiem pasākumiem. Ja kompetentā iestāde publisko informāciju par to, ka ir piemērota sankcija vai administratīvs pasākums, tā par to vienlaikus informē EVTI.

VII NODAĻA

DELEĢĒTIE AKTI

42. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 2. panta 2. punktā, 3. panta 7. punktā, 4. panta 2. punktā, 5. panta 4. punktā, 6. panta 4. punktā, 7. panta 3. punktā, 17. panta 2. punktā, 23. panta 5. punktā un 30. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 2. panta 2. punktā, 3. panta 7. punktā, 4. panta 2. punktā, 5. panta 4. punktā, 6. panta 4. punktā, 7. panta 3. punktā, 17. panta 2. punktā, 23. panta 5. punktā un 30. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums par atsaukšanu stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā paziņo par to vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Saskaņā ar 2. panta 2. punktu, 3. panta 7. punktu, 4. panta 2. punktu, 5. panta 4. punktu, 6. panta 4. punktu, 7. panta 3. punktu, 17. panta 2. punktu, 23. panta 5. punktu un 30. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja trīs mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu lēmumu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par trim mēnešiem.

43. pants

Deleģēto aktu pieņemšanas termiņš

Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 2. panta 2. punktu, 3. panta 7. punktu, 4. panta 2. punktu, 5. panta 4. punktu, 6. panta 4. punktu, 7. panta 3. punktu, 17. panta 2. punktu, 23. panta 5. punktu un 30. pantu līdz 2012. gada 31. martam.

Komisija var pagarināt pirmajā daļā minēto termiņu par sešiem mēnešiem.

VIII NODAĻA

ĪSTENOŠANAS AKTI

44. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz Eiropas Vērtspapīru komiteja, kas izveidota ar Komisijas Lēmumu 2001/528/EK ⁽¹⁾. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

IX NODAĻA

PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

45. pants

Pārskatīšana un ziņojums

Līdz 2013. gada 30. jūnijam, ņemot vērā diskusijas ar kompetentajām iestādēm un EVTI, Komisija sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par:

- a) informēšanas un informācijas publiskošanas sliekšņu saskaņā ar regulas 5., 6., 7. un 8. pantu atbilstību;
- b) ietekmi, ko rada atsevišķas informācijas publiskošanas prasības saskaņā ar 6. pantu, jo īpaši attiecībā uz finanšu tirgu efektivitāti un svārstīgumu;
- c) tiešas, centralizētas ziņošanas EVTI atbilstību;
- d) regulas II un III nodaļā noteikto ierobežojumu un prasību darbību;
- e) nesegtu valsts kredītriska mijmaiņas darījumu ierobežojumu atbilstību un citu īsās pārdošanas vai kredītriska mijmaiņas darījumu ierobežojumu vai nosacījumu atbilstību.

46. pants

Pārejas noteikums

1. Esošie pasākumi, kuri ir šīs regulas darbības jomā un kuri ir jau bijuši spēkā pirms 2010. gada 15. septembra, var tikt piemēroti līdz 2013. gada 1. jūlijam, ja par tiem līdz 2012. gada 24. aprīlim informē Komisiju.

2. Kredītriska mijmaiņas darījumus, kuru rezultātā radusies nesegta pozīcija valsts kredītriska mijmaiņas darījumā un kuri noslēgti pirms 2012. gada 25. marta vai nesegto valsts kredītriska mijmaiņas līgumu ierobežojumu apturēšanas laikā saskaņā ar 14. panta 2. punktu, var paturēt spēkā līdz kredītriska mijmaiņas darījuma līguma termiņa beigām.

⁽¹⁾ OV L 191, 13.7.2001., 45. lpp.

47. pants

EVTI personāls un resursi

EVTI līdz 2012. gada 31. decembrim izvērtē tās personāla un resursu vajadzības, kas radušās, uzņemoties pilnvaras un pienākumus saskaņā ar šo regulu, un par to iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai.

48. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2012. gada 1. novembra.

Tomēr 2. panta 2. punktu, 3. panta 7. punktu, 4. panta 2. punktu, 7. panta 3. punktu, 9. panta 5. punktu, 11. panta 3. un 4. punktu, 12. panta 2. punktu, 13. panta 4. un 5. punktu, 16. panta 3. un 4. punktu, 17. panta 2. punktu, 23. panta 5., 7. un 8. punktu un 30., 42., 43. un 44. pantu piemēro no 2012. gada 25. marta.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2012. gada 14. martā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
N. WAMMEN